

Woordelijk verslag commissie Samen leven en Samen wonen 9 oktober 2024

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter: Goedenavond allemaal en van harte welkom bij de gecombineerde commissie, commissie Leven en commissie Samen Wonen. Welkom aan de commissieleden, de wethouder, de ambtelijke ondersteuning en de bezoekers op de publieke tribune en de luisteraars via internet. En in het bijzonder een welkom aan de dames Kesmer en Hootsmans en de heer Gaastra van ingenieursbureau Witteveen+Bos. Uw vaste voorzitter, de heer Rottier, zit vanavond een vergadering voor bij de MRDA, vandaar dat ik vanavond als plaatsvervangend voorzitter deze commissie mag voorzitten. Van ambtelijke zijde zijn aanwezig de dames Bos, Punter en Batenburg en de heren Verhoeven en Kazen, van harte welkom. We hebben een volle agenda en er valt heel veel te bespreken, dus ik wil de commissie bij voorbaat al vragen om de vragen to the point te houden en zorgen dat deze avond ... Dat het geen nachtwerk wordt. In ieder geval ook dank richting de fractie voor het indienen van ... Eén fractie voor het indienen van schriftelijke vragen. Allereerst willen we de agenda vaststellen, zijn er nog opmerkingen over de agenda zelf? De heer Westbroek, 18PLUS.

De heer Westbroek: Dank u wel voorzitter. Wij hebben geconstateerd dat er vanavond met Mentimeter wordt gewerkt en we vinden dat niet passen in een openbare commissievergadering met verslaglegging, aangezien Mentimeter niet terug te leiden is naar een fractie of persoon. We zullen meedoen, maar hechten alleen waarde aan de woordelijke inbrengen vanavond. En dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel de heer Westbroek. In ieder geval lijkt mij als voorzitter het goed om het punt dat nu aandraagt, om dat ook een keer aan te kaarten bij het presidium zelf. Dus dat zou ik u dan ook als fractievoorzitter van 18PLUS willen vragen. Het lijkt me goed om ook deze avond om even helder te maken dat wanneer we gebruik maken van die Mentimeter, dat het ook echt alleen voor de commissieleden zelf is en dat de ambtelijke ondersteuning en de bewoners op de publieke tribune hiervan geen gebruik mogen maken. Zijn er nog meer opmerkingen bij de agenda? Dat is niet het geval. Dan stellen we hem bij deze vast.

2. Sprekrecht voor hen die zich hebben aangemeld

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt twee, spreekrecht voor hen die zich aangemeld hebben. Er is één inspreker vanavond, de heer Donk. Van harte welkom. En hij spreekt in namens De Vries en Verburg Ontwikkeling B.V. Ik wil u vragen om naar voren te komen. U heeft vijf minuten voor uw insprekbijdrage en bij vier minuten geef ik u een seintje dat langzaam moet gaan afronden. Succes.

De heer Donk: Goedenavond leden van de commissie, wethouder, belangstellenden. Dank voor de gelegenheid om vanavond te mogen inspreken bij uw commissie. Mijn naam is Victor Donk, ik ben directeur bij De Vries en Verburg. Dat is een middelgrote ontwikkelende aannemer, gevestigd in Stolwijk. We bestaan inmiddels ongeveer bijna 40 jaar. De Vries en Verburg richt zich op duurzame en toekomstgerichte oplossingen in ontwikkelen en bouwen en daarnaast willen wij ook maatschappelijk betrokken zijn via onze eigen foundation en ondersteunen wij projecten voor huisvesting en scholen in zuidelijk Afrika. En dat proberen we ook in Nederland, diverse lokale initiatieven en goede doelen te steunen. Zakelijk zijn wij actief in de grote Randstadregio en u welbekend, verpleeghuis Salem is één van onze werken dat we dit jaar hebben we de renovatie en uitbreiding daarvan opgeleverd. Deze inspraak doen wij als eigenaar van gronden in het Ridderkerkse buitengebied. En dan heb ik het in ons geval specifiek over de zogenaamde boomgaard locatie in de wijk Rijsoord. Ik wil kort even schetsen de recente ontwikkelingen rondom die locatie en dan ingaan op de

agendapunten zes, Visie buitengebied en agendapunt vijf, Visie Bouwhoogte. En dan sluit ik af met een suggestie voor het vervolgproces. De recente ontwikkelingen die zijn u waarschijnlijk welbekend. Wij hebben in november 23 onze stedenbouwkundige visie gepresenteerd aan ... In samenwerking met het college hebben we die gepresenteerd aan de raad. April dit jaar hebben wij de stukken ook nog een keer met u gedeeld en juli dit jaar hebben wij een informatieavond voor omwonenden, belangstellenden georganiseerd. Is heel druk gebruik van gemaakt en de input die we daarbij hebben opgehaald, die willen we verwerken in eigenlijk een aantal varianten die we opnieuw aan u willen voorleggen. Kom ik bij het punt buitengebied. De boomgaard ligt in een wel heel drukke omgeving met aan de noordzijde het bedrijventerrein, aan de westzijde is er het een en ander gaande in Barendrecht rondom stations tuinen. En in het gedeelte ten zuiden daar is nog heel veel ruimte voor natuurwater. En u allemaal welbekend Waalbos en Wevershoek, enzovoort. Die boomgaard die ligt er eigenlijk wat verloren tussen en is inmiddels een best wel wat verschaald gebied die ook geen agrarische functie meer heeft. En wij zouden daar graag verandering en verbetering willen aanbrengen. Wat ons betreft biedt de locatie kansen voor een vernieuwende woonontwikkeling. Om ook een toekomstbestendige invulling te geven, het groen op te waarderen en wonen in het groen daar mogelijk te maken. Zoals u weet is er heel veel behoefte aan woningen van diverse typen voor diverse doelgroepen. En naar ons idee is dat een hele mooie locatie om daar invulling te geven, uiteraard rekening houdend met alle eisen van een natuur inclusief en klimaat adaptief bouwen met alle zaken die daarbij horen rondom wateroverlast, hittestress. Al dat soort zaken zal allemaal een plekje in de plannen moeten krijgen. Kom ik bij het onderdeel Bouwhoogte. Kort daar nog enkele opmerkingen over. Wij hebben gelezen in ...

De voorzitter: De heer Donk, u heeft nog één minuut.

De heer Donk: Dank u. Wij hebben gelezen in het document dat voor de wijk Rijsoord ingestoken wordt op laagbouw. Dat is wat ons betreft begrijpelijk en daar zullen wij ook rekening mee houden in onze plannen. Tegelijkertijd pleiten wij wel voor enige flexibiliteit, voor een stukje middenbouw, met name in de zone tegen bedrijventerrein aan. En dat geeft wat ons betreft ook een veel betere stedenbouwkundige inpassing en een veel betere ... Een clustering zal ook leiden tot een veel betere ruimtelijke invulling. Ik rond af, voorzitter, met het vervolgproces. Wat ons betreft zien wij in het visiedocument over buitengebied en Bouwhoogte belangrijke bouwstenen voor verdere uitwerking van onze plannen voor de boomgaard. Wij zullen uiteraard, horend hoe de commissie zich daar verder over uitsprekt, daar ons voordeel mee doen. En we gaan graag met u in gesprek over de vervolgplannen die wij op korte termijn aan u zouden willen presenteren. Tot slot, deze inspraak reactie zullen wij ook aan de griffier toezenden, zodat hij voor u ook op die wijze beschikbaar is. Dank u wel.

De voorzitter: Namens de commissie, mijnheer Donk, hartelijk bedankt voor uw insprekbijdrage. Zijn er vanuit de commissie nog vragen aan de heer Donk? Dat is een eentje van de heer Westbroek van 18PLUS. Ga u gang, mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel voorzitter. Is een kleiner aantal woningen dan wat u eerder gepresenteerd heeft realistisch en bespreekbaar?

De voorzitter: De heer Donk.

De heer Donk: Wij hebben inderdaad een eerste opzet gepresenteerd. Wij hebben geluisterd naar de reacties die we hebben gekregen. Die ging over een aantal zaken over het aantal woningen, ontsluiting, ook groen als heel belangrijk aangedragen vanuit de informatieavond die we gehouden hebben. Dus wij zullen daar zeker

naar kijken. En ook het aantal woningen. En ook in combinatie met de wens van laagbouw. Ja, daar gaan we zeker naar kijken, ja. Is bespreekbaar.

De voorzitter: Zijn er nog meer vragen vanuit de commissie? Dat is niet het geval. De heer Donk, ik wil u van harte danken voor uw insprekbijdrage. Dan wilde ik nog zeggen dat bijna alle partijen compleet zijn vanavond, maar Burger op 1 komt precies aanlopen, dus we zijn vanavond ook compleet. Alle partijen zijn vanavond vertegenwoordigd. Van harte welkom, mevrouw Van Nes-de Man.

3. Inleiding door wethouder C. van der Duijn Schouten over actualiseren van omgevingsvisie

De voorzitter: Dan gaan we over naar agendapunt drie, inleiding door wethouder Van der Duijn Schouten over de actualiseren van de omgevingsvisie. Wethouder, aan u het woord.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Dank u wel voorzitter. Ik ga het kort houden, want zoals u zei, het is een volle agenda en ik denk dat we beter snel door kunnen pakken naar de inhoud. Een paar dingen die ik toch nog even wil noemen. Straks beginnen we met een presentatie over de actualisatie en over de scenario's. Daar heeft u al een ... Die presentatie zat bij de stukken, alleen er is de afgelopen week nog wat aan gewerkt en die is nog her en der wat fine getuned, dus u zult wellicht her en der een klein verschil op kunnen merken tussen de presentatie die u heeft en de presentatie die straks zichtbaar wordt. De update van de presentatie zal beschikbaar gesteld worden zodat ook de laatste versie straks bij de stukken staat. Dan hebben we een aantal ... Visie op hoogte wordt al redelijk richting hoe het vorm moet gaan krijgen. Voor het buitengebied is dat duidelijk anders, daar zijn we nu nog maar met, ik even stap één. En stap één is dat we bij de eigenaren hebben opgehaald hoe zij ertegenaan kijken. Dus dat is uitsluitend vanuit die invalshoek bekeken en zullen dus in de vervolgstappen ook nog met omgeving ... Dus niet meer dan dat. Ten slotte staat er vanavond ook nog een stukje over de beleidsanalyse op. Daarmee is gekeken naar bestaand beleid. Het is vanavond niet de bedoeling dat bestaand beleid dat door de raad al een keer is vastgesteld hier ter discussie te gaan stellen. Dus het lijkt me goed wellicht helemaal ten overvloede dat nog even te benoemen, dat we daar niet op de inhoud ingaan vanavond. Dat is gewoon in kaart brengen wat er is. Daarnaast is er een aantal ... U heeft het in de agenda gezien, stukken nu aan bod komen en door verschillende ondersteuners gepresenteerd worden. De technische vragen wil ik ook zoveel mogelijk daar laten en als het politiek wordt, dan meld ik me wel weer. En ik denk, voorzitter, laten we snel beginnen. Want dan zijn we misschien voor middernacht klaar.

De voorzitter: Dat lijkt me heel verstandig, wethouder. Dank voor het inleidend stukje.

4. Scenario's voor het ontwerpend onderzoek

De voorzitter: En we gaan over naar agendapunt vier. En daarvoor heet ik van harte welkom, de dames Hootsmans en Kesmer. Van harte welkom. Agendapunt vier zullen we in drie verschillende stappen doornemen. Allereerst krijgen we de inleidende presentatie. Als tweede kan u als commissie ook de vragen erover stellen, dus bewaar uw vragen ook even tijdens de presentatie. En u heeft allen de agenda gezien ook voor vanavond. De verschillende agendapunten hebben ook wel ... Kunnen ook overlap hebben met elkaar. Daarom ook wel het verzoek aan de commissie om vragen over hoogbouw ook echt bij dat agendapunt te doen en vragen over het buitengebied ook echt bij dat agendapunt te doen. En als derde zullen ... Krijgt u ook de mogelijkheid om meningsvorming en daarvoor zal ik alle fracties langsgaan. Allereerst het woord aan mevrouw Hootsmans en mevrouw Kesmer. Succes.

Mevrouw Kesmer: Ja, bedankt. Goedenavond allemaal. Bedankt dat we hier mogen zijn. We hebben hard gewerkt aan de actualisatie van de omgevingsvisie en daarin willen jullie eigenlijk meenemen in de stand van zaken. Even kijken. We hebben een aantal bespreekpunten en het eerste is een toelichting over het proces wat we hebben doorlopen. Vervolgens gaan we het hebben over de introductie, over de scenario's die we hebben ontwikkeld. En dan komt de Mentimeter aan bod met de stellingen die we willen voorleggen aan jullie. En uiteindelijk sluiten we af met wat we hebben opgehaald tijdens ons participatieproces. En dan zie je eigenlijk ook wel een ... Zie je wat we hebben gehaald vanuit de stellingen, wat de bewoners van Ridderkerk vinden. Die stellingen komen overeen met wat jullie ook voor gaan zien. Waarom zijn we nu bezig met de actualisatie van de omgevingsvisie? Dat heeft een aantal redenen. En als eerste is, de vorige omgevingsvisie komt uit 2017 en inmiddels is er heel veel ... Wat gebeurd. Er is nieuw vastgesteld bovenlokaal en lokaal beleid, met ook kader stellende uitspraken. En sommige uitspraken die kunnen wel tegenspreken elkaar, dus vandaar dat het belang is dat de integraliteit van de omgevingsvisie ook wordt bewaakt. En dat is ook wel een reden voor die actualisering. De andere is wel dat we met nieuwe opgaven en trends en ontwikkelingen te maken hebben die ook echt op Ridderkerk afkomen. En sinds 2017 zijn dat ook wel flinke opgaves, vanuit de energietransitie, vanuit mobiliteit, vanuit klimaat. En daar moeten we eigenlijk ook wel op voorbereid zijn en is het belangrijk dat dat Ridderkerk ook toekomstbestendig is voor die opgave. Dan hebben we het collegeprogramma, waar ook wel nieuwe thema's naar voren komen, met name dus Hoogbouwvisie en Visie op het buitengebied. Dat landt ook uiteindelijk in de actualisatie van omgevingsvisie. En tot slot hebben we te maken met de nieuwe omgevingswet en daar ook wel de digitalisering van de omgevingswet. Dat vereist ook wel weer aanpassingen in de omgevingsvisie. We hebben een proces doorlopen en het proces bestaat op hoofdlijnen over twee sporen. Het linker spoor dat is de actualisatie van de omgevingsvisie. Dat is het beleid wat ook door jullie wordt gemaakt en wordt vastgesteld. Dat is een wettelijk voorgesteld plan vanuit de omgevingswet dat ook wel kader stellende uitspraken doet voor je hele gemeente. Dat is dus ook wel het besluit, het voorgenomen beleid. Het rechter spoor dat is het onderzoek spoor en dat is een omgevingseffectrapportage. En je stelt eigenlijk een omgevingseffectrapportage op omdat het wettelijk verplicht is en het is een onderzoeksmiddel. Dus in het OER, even de afkorting van omgevingseffectrapportage, worden er geen politieke keuzes gemaakt, worden er geen besluiten genomen. Dus dat is puur de gevolgen van mogelijke keuzes in beeld brengen. Dus die twee sporen die proberen we ook al duidelijk van elkaar te scheiden, zodat het ook duidelijk is van waar jullie wel invloed op hebben en wat beslisinformatie is, wat jullie helpen om keuzes te maken. Nu zie je dus twee sporen en drie fases. En de eerste fase dat is de inventarisatie fase. Dus daarin hebben wij ... Zijn we begonnen met een beleidsanalyse. We hebben alle vastgestelde beleid, hebben we in kaart gebracht en bekeken wat de doelstellingen en de ambities zijn. Vervolgens hebben we de trends en ontwikkelingen bepaald. En dat doen we samen met de beleidsambtenaren en het projectteam. Deze twee vormen eigenlijk een basis ook om te kijken waar je onderzoek naar gaat doen. Want opgaves die in Ridderkerk spelen daar moet je natuurlijk op inzoomen, die moet je extra onderzoeken. En dat is ook wel de basis voor de NRD, dan komen we eigenlijk in het rechter spoor terecht. Een NRD is Notitie Reikwijdte en Detailniveau en daarin beschrijf je eigenlijk gewoon je onderzoeksaanpak, van welke thema's ga ik onderzoeken? Welke aspecten ga ik onderzoeken? Hoe ga ik eventueel alternatieven ontwikkelen? En dat geeft van tevoren aan wat je scope is van je onderzoek, dus wat je wel gaat onderzoeken en wat je niet gaat onderzoeken. Na die NRD ... Dat is ook ter inzage gelegd. Daar hebben ook reacties voor ontvangen. Dat zijn drie zienswijzen van gemeente Barendrecht, Zwiindrecht en Veiligheidsregio. Dat zijn de drie partijen die die zienswijzen hebben ingediend. En de reactie die hebben we ook in een reactienota opgenomen, wat gepubliceerd ook wordt als bijlage van de actualisatie van de omgevingsvisie. Dus dat wordt allemaal publiek ook gemaakt. Na die NRD hebben we de staat van Ridderkerk opgesteld en dat is de huidige situatie van Ridderkerk. Daarin hun schrijf je eigenlijk met de thema's die in die NRD staat, ga je eigenlijk ... Langzaam bepaal je wat de staat is van de huidige situatie. We kijken naar

gezondheid, naar mobiliteit, naar geluid, luchtkwaliteit. Dat zijn allerlei thema's. En het mooie van een Omgevingseffectrapportage is dat je breder kijkt dan de technische milieu thema's. Dus je kijkt ook naar het sociaal domein, naar de effecten op gezondheid. Dat zijn ... Ook economie. Dat zijn extra thema's waar je naar kijkt om een totaalbeeld te krijgen van hoe het op dit moment is. Aan de hand van de huidige situatie, de trends, het beleid wat er is, zijn scenario's ontwikkeld. En scenario's dat zijn oplossingsrichtingen die eigenlijk redelijkerwijs wel voor ogen zijn voor een gemeente of voor de initiatiefnemer. En dat zijn vaak extremen, dus uitersten. Dus je wilt eigenlijk een bandbreedte van scenario's inzichtelijk maken, zodat je alle keuzes ook dekt en ook wel de gevolgen van alle keuze kan zien. En vaak in de praktijk zie je niet dat er één scenario boven een andere wordt gekozen. Dus het zijn gewoon ... Vanuit onderzoek doe je ... Hanteer je eigenlijk de extremen. En op dit moment zijn we nu bezig met de beoordeling van die scenario's. Dus dan vergelijken we dat met de situatie in de toekomst als die actualisatie niet komt. Dat is de vergelijking die we maken en daar komt ook een beoordeling. Vaak zien jullie ook wel plusjes en minnetjes in die rapporten staan. Daar zijn we eigenlijk op dit moment mee bezig. En die scenario's die leiden dan verder tot een toekomstbeeld wat dan in die actualisatie van de omgevingsvisie terechtkomt. Dus dat is een beetje de wisselwerking van het onderzoek doen en het besluitvormingsproces en het trechtering proces. Dan gaan we even iets dieper op het OER in. Ik heb het al verteld dat het een omgevingseffectrapportage is. En het toont de effecten van de gevolgen op de leefomgeving. En wat ik ook aangaf is, het is een brede definitie van brede welvaart. Dus jullie hebben misschien eerder ook wel milieueffectrapportages gehoord. Dan kijk je wat meer naar de technische milieuthema's en hier kijken we breder dan de technische thema's, dus vandaar dat het omgevingseffectrapportage ook heet. En wat doen we dan in dat OER? We vergelijken de referentiesituatie met uiteindelijk ook het toekomstbeeld wat jullie voor ogen hebben. En wat ik net ook zei, de referentiesituatie is de toekomst zonder dat je die actualisatie van de omgevingsvisie doorzet. En je vergelijkt dan je toekomst met een toekomstscenario. En zo is het een eerlijke vergelijking ook, want je kan de toekomst niet vergelijken met de huidige situatie. Want autonoom gebeurt er natuurlijk ook heel veel in Ridderkerk tot 2050. Dus dat is de reden dat je de toekomst met de toekomst vergelijkt. En als richtjaar hebben we 2050 en de vorige omgevingsvisie ging tot 2035. Dus dat is ook wel een groot verschil, dat we op de zeer lange termijn kijken. Komen we bij de scenario's. En Anne die gaat jullie daarin meenemen.

Mevrouw Hootsmans: Zoals Filiz net al toelichtte, zitten we dus nu in de stap van de effectbeoordeling van de scenario's. Dat is onderdeel van het ontwerpend onderzoek dat we uitvoeren voor de actualisatie. En het doel van het opstellen van de scenario's is dus om de hoeken van het speelveld in kaart te brengen, dus om te kijken wat zijn mogelijke inrichtingen en wat is de impact daarvan? En op basis van dat onderzoek kunnen de strategische beslissingen worden genomen voor het toekomstbeeld. Het gaat dus om extremen, dat is goed om nog een keer te benadrukken. En bij het opstellen van de scenario's voor Ridderkerk hebben we als uitgangspunt de scenario's van het Planbureau voor de Leefomgeving genomen. Het Planbureau voor de Leefomgeving heeft voor geheel Nederland vier scenario's in totaal opgesteld die ook als richtjaar 2050 hebben. Onze ervaring is dat vier scenario's in de praktijk, zeker op gemeentelijk niveau, niet wenselijk is. Er zijn vaak scenario's die dan wel heel dromerig worden, om het zo te noemen. En als we er twee hebben, wordt het gemakkelijker om ze uit elkaar te houden, maar om ook echt de hoeken van het speelveld op te zoeken. Dus voor Ridderkerk zijn we vanuit de vier scenario's van het Planbureau naar twee scenario's voor Ridderkerk toegewerkt, vanuit maatwerk. En dat hebben we gedaan aan de hand van een werksessie met beleidsambtenaren en aan de hand van feedback die we daar natuurlijk ook over verzameld hebben hier intern. Dat heeft geleid tot in totaal dus die twee scenario's, waarbij scenario een is gericht op Ridderkerk vanuit zijn natuurlijke grenzen en kenmerken en vooral lokaal gericht is en scenario twee is gericht op maximale economische groei en heeft een meer regionale insteek. Dan hier de kaart van scenario één. Ik licht kort een aantal onderdelen hieruit toe. In dit scenario is te zien dat de snelwegen van Ridderkerk overkapt

zijn. Ook is de Rotterdamseweg verdiept aangelegd. Aan de oevers van de rivier is te zien dat daar ruimte aan de rivier is gegeven, dus er zijn geen nieuwe woningen of werklocaties daar toegevoegd. Verder is het in dit scenario zo dat er in elke buurt een lokaal centrum aanwezig is, dus bewoners kunnen voor alle dagelijkse voorzieningen in de buurt terecht. Maar ook op het gebied van zorg bijvoorbeeld. En verder is er in dit scenario sprake van een Zero-emission zone in het centrum. En een ander kenmerk hiervan is dat de groene kraag van Ridderkerk is verbonden met elkaar, onder andere door die overkappingen en dat er groene inprikkers naar het centrum zijn gemaakt. Die groene inprikkers zijn goed voor gezondheid en leefbaarheid bijvoorbeeld, onder andere. Een ander kenmerk van dit scenario is de polder bij de A38, dat is een weidevogel natuurgebied. En de agrarische gronden die zijn in dit scenario zoals ze ook in de huidige situatie zijn. Dan het tweede scenario, u ziet wat dingen verspringen. Dat is weer het andere uiterste van het speelveld. Goed om dus nogmaals te benadrukken dat het echt gaat om twee extreme scenario's. In dit scenario zijn de snelwegen niet overkapt. We zien wel dat het zoekgebied vanuit de RES in dit scenario is aangemerkt. Verder is er langs de oevers van de rivier een getijddepark ontwikkeld. Dit betekent dat er wel woningen en werklocaties zijn toegevoegd. De polder bij de A38 is ingericht als klimaatpark. En als we kijken naar voorzieningen, zijn die in dit scenario gecentreerd op een centrale locatie. En een ander belangrijk kenmerk hier nog van is dat het centrum autovrij is. Een ander belangrijk verschil nog tussen deze twee scenario's is dat in dit scenario er naast inbreiding ook voor uitbreiding is gekozen. Op de volgende slides hebben we de belangrijkste verschillen even op een rijtje nog gezet. In scenario één is er wat betreft de woningvoorraad enkel sprake van inbreiding, dus binnen de grenzen van de bebouwde kom. In scenario twee is ernaast inbreiding ook sprake van enkele uitbreidingslocaties, die we dus vooral langs de oevers van de rivier gezien hebben. Ander belangrijk verschil is dat er in scenario een vooral eengezinswoningen zijn toegevoegd. In scenario twee zijn dat vooral meergezinswoningen. Dat heeft ook te maken met het verschil in economie, daar zal ik zo meteen even op terugkomen. Wat betreft voorzieningen, in scenario één zijn die dus, voor de dagelijkse voorzieningen kan elke inwoner in de wijk terecht. In scenario twee zijn de voorzieningen wat meer gecentreerd, wat ook schaalvoordelen kan opleveren. In scenario één zijn de snelwegen overkapt, in scenario twee is er geen overkapping. In scenario één is er sprake van het behoud van de huidige dienstregeling van de waterbus, terwijl in scenario twee er is ingezet op een frequentere dienstverlening en er ook een extra halte van de waterbus bij Bolnes is toegevoegd. Sowieso geldt in scenario twee dat er meer op het openbaar vervoer ook is ingezet, dus er is bijvoorbeeld sprake van een snelle busverbinding tussen het centrum en station Barendrecht. Dan nog even in scenario twee, daar is dus geen autovrij centrum. In scenario twee is er wel sprake van een autovrij centrum. Wat betreft economie, dat heb ik net op de afbeeldingen nog niet toegelicht. Scenario één focust zich op de duurzame maakindustrie, dus je kunt denken aan de circulaire economie, maar ook aan bouw- en nijverheidssectoren. In scenario twee is er meer gericht op een switch naar kennisclusters, dus denk voornamelijk aan zakelijke dienstverlening in innovatie en ICT. En de keuze voor economie in deze scenario's hangt ook weer samen met wat er op de bedrijventerreinen mogelijk is. Dus als je blijft ... Dus in het scenario één, waar sprake is van duurzame maakindustrie, die bedrijven bevinden zich ook in een hogere milieucategorie, wat betekent dat het niet zo heel prettig is om daar een woningbouwlocatie naast te zetten. Dus in scenario één zal ter sprake zijn van monofunctionele bedrijventerreinen. In scenario twee, waardoor de switch meer is gemaakt naar de zakelijke dienstverlening, betekent het dat dat bedrijven zijn die in een lagere milieucategorie zitten, waardoor het wel mogelijk is om woon-werkgebieden meer met elkaar te vermengen. Dan wat betreft natuur en recreatie, is er in scenario één sprake van het doortrekken van de groene kraag, ook naar het centrum. Terwijl een scenario twee blijft de groene kraag zoals die nu is. Dus hij blijft behouden, maar er worden geen toevoegingen gedaan. Laatste verschil tussen scenario één en twee is dat in scenario één er ruimte voor de rivier is geboden en in scenario twee is er sprake van een getijdenpark, dus daar zijn wat meer functies toegevoegd. Dat wat betreft de verschillen. We zouden jullie nu willen vragen om naar menti.com te

gaan en daar deze code in te voeren. Zo te zien hebben enkelen de code al gevonden. De eerste stelling die we voorleggen is ... O, ja.

De voorzitter: Er zijn zeventien commissieleden aanwezig, dus het doel is zeventien.

Mevrouw Hootsmans: Heeft iedereen de code ingevoerd of is er nog meer tijd nodig? Zo te zien niet.

Mevrouw Kesmer: We zitten nu op zeven. Zeven hebben het gevonden. Acht ... Op tien.

De voorzitter: Op tien. Nog even wachten tot alle commissieleden het gelukt is om in te loggen. We zitten nu op tien. Dus ik wacht ... We wachten nog op zeven commissieleden.

Mevrouw Hootsmans: En de stellingen die in deze Menti worden voorgelegd zijn dus ook de stellingen die horen bij de scenario's. Een erbij.

De voorzitter: Ik zou gewoon een start maken.

Mevrouw Kesmer: Doe jij die eerste?

Mevrouw Hootsmans: Is goed. Dus de eerste stelling die we hebben voorgelegd gaat over het verschil tussen inbreiding of inbreiding en uitbreiding. Ik zie hier dat negen personen hebben gekozen voor ... Nou, het loopt op. Twaalf kiezen voor de optie inbreiding en uitbreiding. Dertien, veertien.

Mevrouw Kesmer: We hebben ze nu denk ik, toch?

Mevrouw Hootsmans: Alle zeventien zijn binnen nu.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Het duurt even, maar dan heb je ook wat. Als je de code invoert krijg je die vraag gelijk.

Mevrouw Hootsmans: Ja, als het goed is wel.

De voorzitter: Laten we gewoon verder gaan.

Mevrouw Kesmer: Ik wilde net aan Wouter vragen om het even opnieuw te laden, want wij zien wel de gegevens, maar het wordt niet getoond. Ja klopt. Is het ... We kunnen het ook wel toelichten. Dus drie stemmen voor we bouwen alleen nieuwe woningen in de wijken die er al zijn. En veertien, dus het overgrote deel dat is we bouwen nieuwe woning in de wijken die er al zijn en we bouwen ook op een paar nieuwe locaties buiten de bestaande wijken. Dus dat is een voorstander voor bijvoorbeeld nieuwe uitleglocaties en uitbreiding. Dus dat is een overgrote groep eigenlijk die zowel inbreiding als uitbreiding zou willen hebben. Oké is goed. Top.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes. Dit lijkt me niet verstandig als op deze manier gaat doen, mondeling. U krijgt straks nog het moment om uw mening te geven. Als het niet gelukt is om in te loggen lijkt me dat een goed moment om uw mening te geven, maar het is niet de bedoeling dat nu bij elke vraag mondeling het antwoord te geven. Dat hopen wij ook, dat de volgende wel werkt. Gaat u graag door.

Mevrouw Kesmer: Laten we naar de volgende dan gaan. En dan moet je denk ik weer ... Krijgen jullie die ook voor jullie, de voorzieningen? Er zijn ook twee stellingen over de voorzieningen. Ja. We hebben er zeventien nu binnen, één die is voor basisvoorzieningen liggen centraal. En zestien zijn voor basisvoorzieningen liggen in de wijken. Dus er is een sterke voorkeur voor eigenlijk decentrale voorzieningen. Dan gaan we naar de volgende. Dat gaat over economie.

De voorzitter: Misschien als u kort ook even de vraag wil toelichten. Ook voor de luisteraars thuis.

Mevrouw Kesmer: Ja. We hebben hier twee stellingen voor over economie. De eerste stelling is, er zijn banen in Ridderkerk in de duurzame maakindustrie, bijvoorbeeld voeding, circulaire economie, meubels of machines. Dus dan gaat de focus op maakindustrie. En de andere dat is focus op de zakelijke dienstverlening, dus bijvoorbeeld ICT en technologie. Het komt ook overeen met de twee extreme scenario's. We hebben alle leden binnen. Elf die stemmen voor er zijn banen in Ridderkerk in de duurzame maakindustrie. En zeven stemmen voor er zijn banen in Ridderkerk in de zakelijke dienstverlening. Dus hier zien we wel redelijke verdeling. Dan hebben we nog een ... Twee stellingen over economie. Dat gaat over de inrichting van bedrijventerreinen. Bij de eerste stelling, de bedrijventerreinen worden vergroend, maar we blijven verder zoals ze zijn. Dus qua functies blijven hetzelfde. Worden niet nieuwe woningen bijvoorbeeld toegevoegd. En bij de andere gaat het over dat bedrijventerreinen vergroenen en dat er ook meer menging mogelijk is. Dan zijn we weer compleet. Er zijn nu wel achttien mensen die hebben gestemd, dus één persoon meer. Negen die ... Het is echt vijftig procent, vijftig procent. Dus negen voor de ene negen voor de andere. Dus hier zien we wel een gelijkspel eigenlijk zitten. Nu gaan we over naar het thema mobiliteit. Dat gaat over de buslijnen. Een stelling gaat over de huidige buslijnen blijven en de andere stelling gaat over dat er een nieuwe, snellere busverbinding ook komt tussen Barendrecht en het centrum van Ridderkerk. Dus dan gaat het ook over hoogwaardig openbaar vervoer. We hebben er weer achttien. Drie zijn voor de huidige buslijnen blijven, dus die vinden het wel prima op dit moment. En vijftien die stemmen voor dat er een snellere busverbinding ook komt tussen station Barendrecht en het centrum van Ridderkerk. Dus we zien hier een sterke voorkeur voor een nieuwe, snellere busverbinding. Nog één stelling over mobiliteit. Dit gaat over een waterbus. De ene stelling die gaat over van, die waterbus, dat is op dit moment wel prima. Laten we de dienstverlening zo houden. En andere stelling gaat over dat hij vaker moet gaan varen en dat er ook een nieuwe halte moet komen bij Bolnes. We hebben er zeventien weer. Er zijn vier voor de dienstverlening van de waterbussen blijft hetzelfde. En dertien die willen eigenlijk dat het vaker vaart en dat er ook een nieuwe halte komt. Dus is ook weer een sterke voorkeur voor het tweede, voor het laatste. En dan hebben we nog het thema groen en dat gaat over de groene kraag. Eerste stelling gaat over de groene kraag die wordt uitgebreid en er komen ook groene inprikkers naar het centrum van Ridderkerk. En die andere is dat de groene kraag gewoon blijft zoals hij nu is en niet wordt uitgebreid. Ik heb er nu zestien. Ja, zeventien nu. Veertien die zijn voor de uitbreiding van de groene kraag met groene inprikkers naar het centrum toe. En drie die zijn voor het blijven van de groene kraag hoe die nu is. Dus een sterke voorkeur voor de uitbreiding. En dit waren volgens mij de stellingen ook, dus hoeven jullie daar niet meer naar te kijken, naar jullie scherm. En dan kunnen we ...

Mevrouw Hootsmans: Dan willen we jullie nu nog even kort meenemen in het participatietraject. Want de scenario's uit het ontwerpend onderzoek die zijn ook voorgelegd aan de inwoners van Ridderkerk. Dat is gebeurd aan de hand van een interactief participatieplatform. Dus mensen konden met hun telefoon of tablet of andere device het platform bereiken, waarop de stellingen ook zijn voorgelegd. Daar hebben in totaal 162 personen hun reactie op achtergelaten. En daarnaast is er ook een bijeenkomst georganiseerd en daar zijn 40 personen op afgekomen. En het doel van het participatietraject was dus om de voorkeuren op te halen. Daaronder op de slide zien jullie de posters die daarvoor gebruikt zijn tijdens de fysieke bijeenkomst. En dan

konden personen door middel van een sticker aangeven of zij voor scenario één of scenario twee kozen. En een paar van deze scenario ... Of stellingen hebben we voor jullie uitgelicht en de voorkeur of de meerderheid even op een rij gezet. Dus als we kijken naar inbreiding of uitbreiding, dan komt eigenlijk uit het participatietraject geen duidelijke voorkeur daarvoor. De verdeling is ongeveer fifty-fifty daarin. Verder ver wonen, gaat de meerderheid wel naar gezamenlijke woonvormen uit. Dus denk aan knarhofjes of andere vormen van collectief samenwonen, in tegenstelling tot in scenario twee, waar de functies meer op gebouwniveau geconcentreerd zijn. Verder gaat de voorkeur ook in het participatietraject ernaar uit dat de voorzieningen geclusterd zijn in de wijk. Gaat voornamelijk om zorgvoorzieningen dan in tegenstelling tot een centralisatie daarvan. Wat betreft mobiliteit is ook in het participatietraject een meerderheid voor een snelle busverbinding met station Barendrecht, een frequentere dienstverlening van de waterbus en een extra halte bij Bolnes. Qua economie gaat de voorkeur uit naar de gemengde woon-werkgebieden, maar wordt ook een voorkeur uitgesproken voor de inzet op de duurzame maakindustrie in tegenstelling tot inzet op kennisclusters. En voor natuur en recreatie geldt dat de voorkeur uitgaat naar het verbinden en doortrekken van de groene kraag. En een meerderheid is voor ruimte voor de rivier, in tegenstellingen tot het getijdenpark. Willen wij jullie danken voor de aandacht voor dit onderdeel.

De voorzitter: Namens de hele commissie hartelijk bedankt voor de presentatie. Voor we overgaan naar het stellen van vragen vanuit de commissie wil ik de fractie van GroenLinks vragen om te kiezen of één van de leden de commissie wil ... Dan hebben we ook gelijk het probleem van de mysterieuze achttiende stemmer opgelost. Dus dat ... Het verzoek aan de heer Ros om in ieder geval op de publieke tribune te gaan zitten. Dan is nu de mogelijkheid aan de fracties om vraag te stellen. Zijn er vanuit de fractie behoefte om vragen te stellen en zo ja, hoeveel? 18PLUS, mijnheer, Westbroek, twee. SGP, één. EVR, hoeveel? Eentje. Partij van de Arbeid, drie. Burger op 1, één. En Leefbaar ook één. Het CDA twee en GroenLinks drie. Dan is eerst het woord aan de heer Kardol van de SGP met één vraag. Ga uw gang.

De heer Kardol: Ja, dank voorzitter. Het is meer nog een opmerking dat bij zo'n Mentimeter de nuancering ontbreekt. En ik haal er bijvoorbeeld even eentje uit, de bedrijventerreinen worden vergroend, die blijven zoals ze zijn en er worden geen woningen gebouwd of dan het tegenovergestelde. Ja, dan denk ik er is ook nog zo'n situatie dat je zegt van, je pakt een stukje van een bedrijventerrein en dat gebruik je voor een herontwikkeling. Maar dat heeft niks te maken met dat mensen nou zo dicht bij een bedrijf willen wonen wat bijvoorbeeld toevallig dan ernaast ligt. Maar goed, dat is even dan ter toelichting. Maar dat vind ik het gebrek een beetje aan stellingen, dat die nuance dan ontbreekt.

De voorzitter: Is er vanuit de wethouder nog behoefte om hierop te reageren?

Wethouder Van der Duijn Schouten: Daar nemen we kennis van. Ik snap het ergens wel, maar het is ook een beetje ... Want het zijn twee scenario's in de uiterste. Dus stellingen moeten ook wel een beetje die kant op om mensen ook een keuze te kunnen laten maken. En dat heb je ook op die participatieavond gezien, vaak hebben mensen ... Die plakken een stickertje, maar die hebben daar ook wel weer een heel verhaal bij. Dus wat u schetst dat herkennen we ook wel vanuit de andere participatiemomenten.

De voorzitter: Dank wethouder. Is daarmee het voldoende beantwoord, de heer Kardol? Zeker. Dan gaan we over naar Echt voor Ridderkerk, de heer Hoogendijk met één vraag. Ga uw gang.

De heer Hoogendijk: Ik sluit een beetje aan bij de heer Kardol, voorzitter. Want als het nu over een buslijn, snelle buslijn gaat naar Barendrecht, dan hoeft dat niet voor mij speciaal hoogwaardig openbaar vervoer te zijn. Een buslijn zou fantastisch zijn omdat het ook maar een kort tracé is, is het ook al snel.

De voorzitter: Ja, dat is ... Ik hoorde geen vraag meer ...

De heer Hoogedijk: Nee, maar ... Sorry. Het gebrek aan nuancering bedoel ik. Dat zit daarin. En dat is mijn vraag van, hebben we nu een busverbinding extra of gaat het over hoogwaardig openbaar vervoer? Maar ik begrijp dat dan ...

De voorzitter: Uw vraag is duidelijk. Dank u wel. Is er vanuit de wethouder nog behoefte hierop te reageren.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Nee, voorzitter. Laten we omwille van de tijd niet alles gaan herhalen. Ik bedoel, ik denk dat de heer Hoogedijk eenzelfde soort opmerking maakt als de heer Kardol net maakte. En die begrijp ik.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. Ik zag de hand van de heer Ringlever. Dat gaat voorbij. Dan gaan we over naar Burger op 1 met één vraag. Mevrouw Van Nes-de Man, ga uw gang.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u voorzitter. Er staat op pagina zes in die PowerPoint, staat iets van binnen de natuurlijke grenzen en de kenmerken van Ridderkerk. Dan ben ik wel heel benieuwd van, wat zijn dan de kenmerken van Ridderkerk? Want die zijn voor mij heel anders dan voor een ander. Dus wat zijn die of waar kan ik die vinden of wat ook?

De voorzitter: Dank u wel. Aan wie mag ik het woord geven? Mevrouw Kesmer.

Mevrouw Kesmer: Ja. Ik wil daar graag op antwoorden. Wat we daar hebben gekeken naar de ... Wat leidend is, zijn de drie Ridderkerkse kernwaarden en met name dus groenblauwe oase. Dat is eigenlijk wel een hele dominante waar we dan bij scenario één door hebben gevoerd. Vandaar dus die overkappingen die dan ook heel groen zijn. Dus dat de verbindingen ook over de rijkswegen komen. Dus die groenblauwe oase die wordt wel heel extreem in die scenario.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Kesmer. Is daarmee, mevrouw Van Nes-de Man, uw vraag voldoende beantwoord? Ja. Dan gaan we over naar Leefbaar Ridderkerk. Eén vraag. Mevrouw Van Nieuwenhuizen, ga uw gang.

Mevrouw Van Nieuwenhuizen: Dank u wel voorzitter. Het gaat om ... Ik heb een vraagje over de scenario's. In beide scenario's staat een lijn, is er opgenomen door een heel Ridderkerk heen of tenminste aan één zijde van Ridderkerk. En dat is een reservering voor de energie corridor buisleidingen. Is dit gebaseerd op de werkelijkheid? Want TenneT wil masten en geen buisleidingen.

De voorzitter: Dank u wel voor uw vraag. Wie mag ik hiervoor het woord geven? Wethouder Van der Duijn Schouten.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Dat klopt, maar er ligt ook een reservering voor een buisleidingen. En die reservering licht er, dus dat is een werkelijkheid die in allebei de scenario's, hoe je het ... Of je het nou leuk vindt of niet, daar moet rekening mee gehouden worden. En dat staat nog even los van het hele verhaal rond TenneT.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. Ik heb het gevoel dat het antwoord voldoende was. Dan gaan we over naar Partij 18PLUS. De heer Westbroek, u had twee vragen. Nog steeds? Ga uw gang.

De heer Westbroek: Dank u wel voorzitter. Toch nog even een vraag over de Mentimeter. We kwamen net bij de vraag over de groene inprikkers en de groene kraag. Daar werd gezegd maar drie mensen zijn tegen de uitbreiding. Je hebt alleen geen idee wie die drie mensen hier zijn. Als bijvoorbeeld ik het ben en de SGP en Leefbaar of de ChristenUnie, is het wel een meerderheid van de raad die dan tegen is. Als voorbeeld. Hoe wordt nu ... Wat wordt er nu met die Mentimeter scores gedaan? En waar waren ze dan precies voor nodig? Tweede vraag, de participanten. Ik zag net wat briefjes verschijnen. Wat is de achtergrond van de mensen? Met welke wijken komen ze, hoe oud zijn ze? Dat soort dingen. Is het representatief?

De voorzitter: Dank u wel de heer Westbroek. Aan wie mag ik deze vragen voorleggen? Wethouder Van der Duijn Schouten.

Wethouder Van der Duijn Schouten: De Mentimeter is natuurlijk niet maatgevend, maar wat we bedoelen te zeggen is, er wordt heel veel geparticipeerd. We hebben een avond gehad, mensen hebben het online kunnen doen en u kunt het vanavond ook nog een keer doen. Maar daarmee is natuurlijk wat er hier in deze commissie gebeurt niet maatgevend of richtinggevend. Ik bedoel, dat nemen we ook mee. Maar wat veel belangrijker is, is natuurlijk wat er op die avond wordt opgehaald en wat door al onze inwoners wordt meegegeven. En dat waren er, zoals we net hoorden, bijna 200 of ruim 200, als we digitale en de avond bij elkaar pakken. Daar is niet geregistreerd. Het stond open voor iedereen en we hadden gehoopt dat ook ... Nou ja, we hadden niet gehoopt dat iedereen zou komen, want dan wordt het ook niet meer beheersbaar op zo'n avond natuurlijk. Maar we zijn wel blij met de respons en de betrokken inwoners. Maar er is niet op geregistreerd, de postcode, de leeftijd, het geslacht ... Of het geslacht, ook of ze dat niet willen, dat kan tegenwoordig ook natuurlijk. Maar dat soort dingen hebben we niet vastgelegd.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. De heer Westbroek, zijn uw vragen daarmee voldoende beantwoord? Ik zie u knikken. Dan gaan we over naar het CDA. Mevrouw Van der Heijde-Keijzer, u had er twee. Zijn het er nog steeds twee?

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Zeker voorzitter.

De voorzitter: Ga uw gang.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Ook in de participatie, wat we zojuist in de presentatie zagen, zie je een heel ... Hoe zeg ik dat goed? Wisselend beeld met de resultaten, soms gelijk, scenario één, de andere zoveel scenario twee. Kunnen die beide scenario's ... Kan daar ook een samenvoeging uiteindelijk van komen? En op welke basis wordt hij dan gemaakt? Want je ziet hier al heel veel verschillen. Dat is vraag één. En vraag twee, bij scenario twee wordt een optie gegeven dat de Rotterdamseweg naar 50 kilometer afgewaardeerd wordt. Nou is dat een doorgangsweg, dus heeft dat niet allerlei consequenties voor verkeersveiligheid, doorstroming, leefgebied en hoe mensen ervaren dat ze daar leven als dat daar allemaal misschien wel vast komt te staan? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Aan wie mag ik deze vraag voorleggen? Wethouder Van der Duijn Schouten.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Dat laatste, ja, inderdaad. En dat is juist dat erin staat dat we die effecten ... Ik bedoel, daar zijn die scenario's voor bedoeld en die zijn in sommige gevallen echt heel extreem. Maar dat we ook als we straks aan de gang gaan, aan de voorkant wel in beeld hebben gebracht wat die omgevingseffecten daarvan zijn. En dus door het op te nemen gaan we kijken wat het doet. En als we er dan straks mee aan de gang gaan dan weten we al die dingen die u net schetst, die hebben we dan in beeld. En ja,

het is niet zo dat of helemaal het ene scenario of helemaal het andere, daar kunnen dingen. Tegelijkertijd moet het ook duidelijk zijn dat als je voor maakindustrie kiest met een hele hoge milieucategorie, dat dat erg lastig combineert met wonen op een industriegebied. Dus sommige dingen in die scenario's die botsen ook wel degelijk, maar het is niet zo dat of het ene uiterste of het andere, daar kunnen ook best wel weer een keer dingen bij elkaar komen. De hoeken van het speelveld zijn in kaart gebracht daarmee. Maar het kan best dat je wat opschuift uit het ene hoekje en wat opschuift uit het andere hoekje.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. Mevrouw Van der Heijde-Keijzer, zijn daarmee uw vragen voldoende beantwoord? Ik zie u knikken. Dan gaan we over naar de Partij van de Arbeid. U had drie vragen, de heer Rijsdijk. Zijn het er nog steeds drie?

De heer Rijsdijk: Zijn er twee, voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Rijsdijk: Dank u. Over die scenario's. Er werd aangegeven tijdens de presentatie, er zijn nu twee scenario's voor Ridderkerk gemaakt maar het Planbureau voor de Leefomgeving die heeft vier basisscenario's. Kunnen jullie iets vertellen over de scenario's die dan niet meegenomen zijn? Om het geheel beter te kunnen plaatsen. En mijn andere vraag die betreft, hoe zijn de keuzes binnen die scenario's gemaakt? Want het ene scenario is dan gericht op dorpskarakter, het andere meer op maximale economische groei. Maar ik vind een halte voor de waterbus, een extra halte of dat die waterbus wat frequenter vaart, vind ik niet per se gericht op maximale economische groei. Dat zou ook bij een dorp kunnen passen. Kunnen jullie daar iets meer inzicht in geven? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Kesmer.

Mevrouw Kesmer: Als eerste vraag over de vier scenario's, hoe we van vier naar twee zijn gekomen. Dat is eigenlijk de snelle wereld. Dat is een scenario wat gaat over digitalisering en dat iedereen in hun eigen bubbel leeft. En daarvan kregen we al direct te horen van, dat is wel een te snelle wereld voor Ridderkerk. Wat we wel hebben gedaan is dat digitalisering, qua trend die we zien, dat dat wel op Ridderkerk afkomt. Dus dat is wel een trend die we als onderdeel hebben meegenomen van die scenario, voor alle twee de scenario's. En dan heb je lokale, natuurlijk groen en regionaal geworteld van de PBL. Dat zijn twee scenario's, die hebben we gecombineerd. Dus we dachten van, het is lokaal en regionaal, dat kan eigenlijk best wel goed samen. Met name dus groen en regionaal geworteld. Dus dat je in groepjes woont, dat er veel groen is in je omgeving, dat je naar elkaar omkijkt. Dat zijn wel elementen die je goed kan combineren in een scenario. Die zijn terechtkomen in scenario één. Mondiaal ondernemend, daar is dus echt de sterke economische groei, dat is dus terechtgekomen in scenario twee. Dus zo zijn we van vier naar twee gekomen. En wat was uw tweede vraag? Kunt u dat nog kort herhalen? O ja, waarom die ... De snelle OV-verbinding. Dat gaat eigenlijk over de groei. Bij scenario twee hebben we eigenlijk een grotere woningbouwtoename, eigenlijk een dubbele dan het regio bod. En bij scenario één hebben we het regio bod, dat is het verschil. En wanneer je dus een grotere toename aan woningen hebt, heb je eigenlijk ook wel meer verkeersbewegingen. En dat is dan ook vanuit de business case van zo'n snelle OV-verbinding of een nieuwe waterbushalte, is het belangrijk dat je genoeg reizigers hebt. En daarom is er voor gekozen dat het is gekoppeld aan de groei, wat ook wel een realistischer beeld geeft van wat wel en niet kan qua OV en waterbus. Dus dat is dan de reden daarvoor.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Kesmer. Mijnheer Rijsdijk, zijn uw vragen voldoende beantwoord? Dat is zo. Ik zie u ja knikken. Dan gaan we over naar de laatste fractie, de fractie van GroenLinks. U had drie vragen. Zijn het er nog steeds drie, mevrouw Horvath?

Mevrouw Horvath: Dat zijn er ook twee geworden.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Horvath: En onze eerste vraag die sluit een beetje aan op wat mijnheer Rijsdijk net vroeg. Dank u wel trouwens, voorzitter, voor het woord. Sommige dingen kunnen wij niet helemaal plaatsen bij de betreffende scenario's. Bijvoorbeeld het autovrije centrum, wel in scenario twee en niet in één. En ook die Rotterdamseweg naar 50 kilometer per uur niet in scenario één en wel bij twee, terwijl wij dat met onze lekenogen wellicht, bij scenario één verwachten. Kunt u dat nader toelichten? En vraag twee is, onze indruk bij scenario één is dat er best veel hetzelfde blijft zoals het nu is. En hoe zorgen we er in scenario één dan voor dat we voldoen aan de grote woningopgave die er nu is?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Horvath. Mevrouw Kesmer, ga uw gang.

Mevrouw Kesmer: We hebben ... Wat ik ook net zei, het verschil te scenario één en twee zitten met name in groei. Bij scenario één is het het regio bod en dat betekent ook als je een wat beperktere groei hebt, dat je ook niet grote mobiliteitstransities nodig hebt. Dus een autoluw centrum hoeft eigenlijk in scenario één niet, want het loopt niet allemaal vast. Wanneer je je groei fors hebt, dat betekent dus dat je ook forsere mobiliteitsmaatregelen moet gaan treffen en daar zit hem eigenlijk ook in waarom er bepaalde mobiliteitsingrepen in scenario twee zitten. Dus dat het nog steeds wel bereikbaar is, Ridderkerk, ondanks de forse groei die je mogelijk maakt. En het verschil scenario één is dat het een toegankelijke mobiliteit heeft, dus een inclusieve mobiliteit. Je kan nog steeds met de auto overal heenkomen. Dat is eigenlijk omdat het ook een beperktere groei heeft. In scenario twee is de groei fors en dan kan je ook makkelijker een duurzame mobiliteitstransitie ingaan. En dan ben je eigenlijk ook wel afhankelijker van de bus bijvoorbeeld, een snelle busverbinding, dan dat iedereen met de auto gaat, want dan loopt helemaal vast. En uw tweede vraag over het woningaanbod, wat wij als minimaal hebben gehanteerd is het regio bod. En we gaan er ook vanuit dat het regio bod voldoende is de woningbehoefte van Ridderkerkers ook te voorzien. En scenario twee, die gaat eigenlijk ja een verdubbeling van regio bod en dan ben je eigenlijk ook wel ten dienste van de regio en dan verwacht je ook dat je mensen uit de regio een woning voorziet.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Horvath, zijn daarmee uw vragen beantwoord?

Mevrouw Horvath: Ja, dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Oké, goed om te horen. Zijn er nog vragen vanuit de commissie? Niet? Dan wil ik ga naar het derde puntje van dit agendapunt, namelijk alle fracties lang langsgaan om u de mogelijkheid te geven om opmerkingen of meningen aan te geven richting onder andere de wethouder. En ik wil beginnen bij de Partij van de Arbeid. De heer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel voorzitter. Ik vind dat nog wel moeilijk hoor, in dit stadium. Dan heel in het algemeen, volgens mij wordt er een best wel zorgvuldig proces doorlopen. En ja, het zijn twee uiterste scenario's. Ik denk dat beide scenario's goede en minder goede punten bevat en dat het van belang is om daar in de verdere uitwerking rekening mee te houden. Ja, daar wilde ik het voor nu even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel de heer Rijsdijk. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u voorzitter. Allereerst wil ik toch wel opmerken dat ik 200 reacties wel erg weinig vind als je zegt van, daar willen we iets uithalen voor de gemeente. Dat is mij wat mij betreft, is dat groot te weinig. Verder, wat wij mee willen geven is bescherm onze groengebieden. Het is hier al zo druk. We hebben negentien banen Rijksweg A15, A16. We hebben grote bedrijventerreinen, dus veel vrachtwagenverkeer en gewoon verkeer in Ridderkerk en in Barendrecht. Veel en bijna altijd nagenoeg altijd lawaai in Ridderkerk, het is nooit stil. We hebben veel files, dus een slechtere luchtkwaliteit. Dus veel meer woningen zou Ridderkerk ... De leef kwaliteit schaden. Deze staat al onder druk. Vul de locaties in die al jaren in de planning staan voor woningbouw, zoals onder andere de Beverbol, het P.C. Hooftpark, het terrein Trelleborg en gebruik bijvoorbeeld die laatste twee voor hoogbouw. 2000 woningen is wat ons betreft absoluut niet heilig, kijk naar de leef kwaliteit en niet het aantal woningen. Laagbouw langs de rivier zodat er toch ook meer van de rivier genoten kan worden door ieder ander. En dat kan ook op de plek waar nu nog oude bedrijventerreinen staan, zodat het in bebouwing op zich niet toeneemt. Hou de boomgaard in Rijsoord groen. De boomgaard, mits goed geëxploiteerd, is gewoon prachtig. Een andere groene invulling is daar ook prima. Maar geen woningen, want dit gebied is gewoon vol. En verder, houd het realistisch. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Nes-de Man. Leefbaar Ridderkerk, mevrouw Van Nieuwenhuizen. Ga uw gang.

Mevrouw Van Nieuwenhuizen: Dank u wel voorzitter. Allebei de scenario's hebben er goede punten en daar minder goede punten. Dus het is allemaal nog wel heel erg zwart-wit. Dus er zou meer moeten worden gekeken inderdaad naar wat kun je uit beide scenario's halen om uiteindelijk een goed plan te krijgen? Ik denk sowieso dat scenario één iets wat meer bij Ridderkerk past. Het dorpse moet blijven. Scenario twee ga je meer naar de regio en dat is denk ik niet het doel wat Ridderkerk heeft. Dus kijk een beetje meer naar de nuances en niet het zwart-witte, maar probeer daar ergens een middellijn in te vinden.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw van Nieuwenhuizen. De ChristenUnie. Wie ik mag het woord geven? De heer Knappe, ga uw gang.

De heer Knappe: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik ga kort zijn. Wij zijn uiteindelijk blij met de twee scenario's die er nu liggen. De twee uiterste scenario's geeft ons een helder beeld van nou ja, wat kan er allemaal, welke keuzes hebben we te maken? En wij hebben er wel vertrouwen in dat we uiteindelijk ergens op een heel schappelijk midden gaan uitkomen.

De voorzitter: Dank u wel de heer Knappe. Nu is het woord aan Echt voor Ridderkerk, de heer Hoogendijk. Ga uw gang.

De heer Hoogendijk: Eigenlijk wil ik me aansluiten bij de vorige sprekers. Ik wilde al toevoegen dat we ... Dat het nogal een opgave gaat worden om het beste uit de twee werelden te pikken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel de heer Hoogendijk. De VVD, de heer Ringlever. Ga uw gang.

De heer Ringlever: Ja, dank u wel voorzitter. Voor ons, wij kunnen het ook vinden, de scenario's. En volgens mij is het ook uiteindelijk de bedoeling om in het midden te eindigen, dus voor ons prima zo.

De voorzitter: Dank u wel de heer Ringlever. GroenLinks, mevrouw Horvath denk ik. Ga uw gang.

Mevrouw Horvath: Dank u wel. Erg bedankt voor de toelichting door de ambtelijke ondersteuning, dat verduidelijkt voor ons wel het een en ander. Wij zien ook, denk ik logisch, meer in een combinatie van beide scenario's, mede door het extreme karakter van beiden. En we willen nog wel meegeven dat we het opvallend vinden dat er net wordt gezegd van, autoluw centrum hoort bij scenario één, onder andere vanwege de bereikbaarheid die dan beter zou zijn, terwijl we in deze raad onlangs de meerderheid heeft tegengestemd tegen een autoluw centrum wegens te dan, onder andere, slechte bereikbaarheid. Dat vinden wij wel opvallend.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Horvath. Het woord is aan het CDA, mevrouw Van der Heijde-Keijzer. Ga uw gang.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Dank voorzitter. Die twee scenario's hoeven wat het CDA betreft elkaar niet uit te sluiten. Er zitten bij, wat al meerdere mensen zeggen, bij beide zaken goede punten in. Wel zouden wij willen meegeven dat dat effectonderzoek een goed punt is dat dat wordt gedaan, maar het moet ook geen papieren tijger of een of andere papieren werkelijkheid worden, dat we uiteindelijk alsnog niet echt tot een keuze komen en daarin verzanden. En ik denk dat we altijd goed voor ogen moeten blijven houden dat we de keuzes die we maken voor de inwoners doen en hun prettige leefomgeving en het samenleven. En daar wil ik het bij laten. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van der Heijde-Keijzer. De heer Kardol van de SGP. Ga uw gang.

De heer Kardol: Dank, voorzitter. Het is voor mij niet de bedoeling om een voorkeur uit te spreken. En ik denk ook dat dat, gelet op de processtappen die nog volgen, dat ook nog niet kan. Tegelijkertijd vind ik het wel een moment om te zeggen dat ik complimenten wil geven voor de manier waarop dit proces doorlopen wordt. En dat is gewoon op een grondige manier zoals dat gebeurt en uiteindelijk zal moeten blijken welk scenario dan passend is. En ik hoor nu bijvoorbeeld uitspraken over het midden, ja, ik weet niet of dat het midden is. Maar goed, hoe het nu gelopen wordt, dat is gewoon goed. En wat we natuurlijk ook zien in de stukken, er zijn ... Er worden verwijzingen gemaakt naar bijvoorbeeld een coalitieakkoord of een programma en zo zijn er nog wel andere stukken. En uiteindelijk zijn er dus ook best wel wat kaders waarbinnen een scenario vorm kan krijgen. Dat is wat ik eigenlijk op dit moment erover kwijt wil.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kardol. En als laatste Partij 18PLUS, de heer Westbroek. Ga uw gang.

De heer Westbroek: Dank u wel voorzitter. Dit keer wel iets meer mee te geven dan een heel klein beetje, zoals gebruikelijk. Wij hechten grote waarde aan het dorpse karakter van Ridderkerk. Ons kent ons zorgt ervoor dat Ridderkerk een dorp is waar je je hele leven wil blijven wonen. Grootstedelijke problematiek hoort niet in Ridderkerk thuis. Om daarop toe te zien, zijn wij van mening dat woningen zoveel als mogelijk naar eigen inwoners moeten gaan. Ridderkerkers kunnen gebruikmaken van een groot aanbod van sport- en cultuurverenigingen, kunnen recreëren in mooie groene parken en velden en kinderen vermaken zich in de vele speeltuinen en er is keuze om op veel plekken ongeorganiseerd te sporten. De vele bedrijven in Ridderkerk bieden werkgelegenheid aan Ridderkerkers en verduurzamen hun bedrijfsvoering de komende jaren. Er is een gevarieerd aanbod aan winkels en dienstverlening. Veel van hetzelfde is niet passend voor Ridderkerk. Winkelleegstand is niet aan de orde. De woningbouw in Ridderkerk kenmerkt zich van de Ridderkerkse uitstraling. Hoogbouw en landmarks die nu in Ridderkerk aanwezig zijn, zijn het maximum. De toekomstige woningbouw bestaat uit laagbouw en middenbouw, waar middenbouw niet de overhand krijgt, wat ons betreft. Ridderkerkers kijken naar elkaar om en Ridderkerk is een gemeente waar het leuk en veilig wonen, leven, werken en ondernemen is. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel de heer Westbroek. Dan zijn we aan het einde gekomen van agendapunt vier. Wil ik de dames Hootsmans en Kesmer hartelijk bedanken.

5. Concept Visie op Bouwhoogte

De voorzitter: En dan gaan we over naar agendapunt vijf, de concept Visie op Bouwhoogte. Normaal bent u gewend dat ook de wethouder aan het eind nog het woord krijgt, maar de wethouder krijgt pas het woord bij agendapunt tien. Dus die moet nog eventjes wachten. De behandeling van de concept Visie op Bouwhoogte gaat hetzelfde als het vorige agendapunt. We krijgen eerst een presentatie van de dames Punter en Batenburg. U bent van harte welkom om naar voren te komen. Tijdens de presentatie mogen er geen vragen gesteld worden, dus spaar die even op. Daarna krijgt u daarvoor alle ruimte. En van harte welkom mevrouw Punter en mevrouw Batenburg. Kijk, hopelijk duurt het niet al te lang. In ieder geval heel veel succes. En even voor de zekerheid, zit er een Mentimeter bij? Zit er ook in verwerkt. Voor de luisteraars thuis, we wachten nog even tot de presentatie hier gereed is in de zaal. En voor we beginnen, voor de luisteraars thuis, bij de stukken staat bijlage zes, Visie op Bouwhoogte. Dat is de presentatie die op dit moment ook zo aan de commissieleden wordt gegeven.

Mevrouw Punter: Dank u wel. Ik neem u even weer mee terug naar de vorige bijeenkomst die we hadden in april. Toen hebben we met u een gesprek gehad over hoogbouw in brede zin en ook over het belang van een Visie op Bouwhoogte. Daar hebben wij ook onze inwoners over geraadpleegd. We hebben een enquête uitgezet. Niet zozeer alleen over hoogbouw, maar over woningbouw, de woningbouwopgave in het algemeen. Die resultaten heeft u gezien als het goed is. En het heeft ons ook gesterkt in het feit dat bouwen van woningen in Ridderkerk erg belangrijk wordt gevonden, dat veel mensen eigenlijk zich realiseren dat er niet veel ruimte is. En dat het belangrijk is om wellicht iets hoger te bouwen op een aantal plekken om voldoende woningen te maken. Ik ga gelijk u bevragen op dit punt. Wij hebben u de enquêteresultaten ook meegegeven en wij zijn benieuwd of u iets is opgevallen aan de enquête, aan de uitkomsten daarvan.

De voorzitter: Het doel is om opnieuw zeventien commissieleden bij de Mentimeter te krijgen.

Mevrouw Batenburg: Zie jij waar ze zitten? Ik kan het net niet zien. Nee. Maar duurt denk ik even voordat de mensen zijn ingelogd weer. Denk ik. U wordt inmiddels wel een geoefende Mentimeter deelnemer.

De voorzitter: En ook aan u het verzoek om elke keer de vragen even kort aan te geven.

Mevrouw Batenburg: Dat is goed. Dus we hebben gevraagd wat u vindt van de enquête uitkomsten, resultaten die we hebben uitgezet in de maanden ... In de zomer, twee maanden lang, met 1820 respons. Ik zie hier een aantal opmerkingen, dingen die u opvalt. Even kijken. De kwaliteit van de leefomgeving staat centraal voor veel mensen. Nieuwe woningen zijn belangrijk voor Ridderkerkers. Meer groen is een aandachtspunt. Wat ook opvalt zijn de tegenstrijdige belangen als het gaat om woningbouw. Dat het is zeker opvallend aan de enquête. Ridderkerkers zien hoogbouw als oplossing, ook omdat groen belangrijk is. Hoogbouw heeft de voorkeur. Er is draagvlak voor meer en hoger bouwen, met name ingevuld door senioren en oudere. Dat is ook een opvallend punt. Dat is waar. Daar kan ik nog even iets over zeggen. We hebben wel geprobeerd zo breed mogelijk deze enquête uit te zetten. Op verschillende manieren, ook via sociale media. We hebben geflyerd, we zijn langs de woningbouwvereniging gegaan, langs de makelaar kantoren. En we hebben geprobeerd eigenlijk zoveel mogelijk mensen te bereiken, maar we hebben ook gezien dat we met name jonge mensen toch minder hebben gereageerd. Het is een hele mengeling aan opmerkingen. Ik weet niet of iedereen zijn opmerking heeft meegegeven. Dan kunnen we misschien nu verder naar de volgende dia. Dat is misschien een beetje in

het verlengde van deze vraag, u kunt ook misschien verwijzen naar uw vorige antwoord. Maar zijn er echt dingen die zijn opgevallen die u ons ook expliciet wilt meegeven? In het vervolg van de opstellen van de Visie? Ik zie inmiddels een aantal reacties. Er staat in ieder geval weten wanneer vol vol is. Tenminste, zo lees ik het even. Dat is wel eentje om over na te denken. Woningen voor starters en een fijne leefomgeving met voldoende voorzieningen voor jong en oud. Denk na over familiewoningen, neem dat mee, denk ik. Doorstroming op gang brengen. Ja, dat is een goede aanwijzing. Starters en seniorenwoningen zijn echt noodzakelijk. Laat de 2000 woningen niet leidend zijn, maar zet de leef kwaliteit voorop. Houdt het groene karakter en zorg voor voldoende woningen, zeker ook voor starters. Dat zal betekenen wat meer hoogbouw waar dat kan. Denk ook aan gecombineerde woningen. Even een greep uit uw reacties. We zullen deze combineren met de input u ons ook eerder heeft gegeven en nemen we mee bij het verre uitwerken van onze Visie. Even vragen of iedereen zijn opmerkingen heeft kunnen geven. En als dat zo is, dan zou ik graag verder gaan naar de volgende dia. Ja? Deze presentatie is een vervolg op het vorige wat we met u hebben besproken. Toen hebben we het gehad over het wat, het waar en het hoe in de presentatie. Dat doen we nu weer. Iedere keer als we bij u komen, zullen we in deze termen weer bij u terugkomen. De nadruk in deze presentatie ligt op het waar dit keer. Nog even terug naar het wat. Er is toen veel gezegd over wat is hoogbouw. Er is veel met elkaar over gesproken en gedebatteerd. Wij hebben gemeend dat het goed is om dit onderscheid te maken tussen laagbouw, middenbouw, hoogbouw en landmarks, gebaseerd eigenlijk ook op de huidige bouwhoogtes die in Ridderkerk voorkomen, omdat ze dan preciezer kunnen kijken waar welke bouwhoogte passend is. En dat hebben we ook gedaan bij het voorstel voor de contouren. Het gaat eentje te snel. U heeft ons ook dingen meegegeven over het waar in de vorige bijeenkomst. En in het kort gaat dat over het dorpse karakter, wat net ook al is genoemd. Er is ons meegegeven om te zoeken naar geschikte locaties voor het toevoegen van de woningen. Dat er niet gebouwd kan worden in de groene kraag, vanwege het belang voor recreatie en natuur. En eigenlijk ook aandacht te hebben voor de huidige woonkwaliteiten van de huidige buurten. Dat hebben we een beetje geïnterpreteerd, omdat het dorpse karakter toch een breed begrip is. We hebben het geprobeerd ruimtelijk te maken. We hebben gedacht, het dorpse karakter is iets wat van oorsprong hier is gekomen. Het waren een aantal kernen van oudsher. Langzaam is dat tot één gemeente gegroeid, maar eigenlijk is nog wel veel van die structuur herkenbaar. En je ziet het in de dijken, je ziet het in de open gebieden tussen die kernen en dat is iets wat we eigenlijk ook graag willen beschermen. Daarom hebben we gezegd, bescherm het dorpse karakter, bescherm de dorpse structuur. En die structuur bestaat dus eigenlijk uit het Waaltje en de doorgaande rivier, de oevers, de dijklinten en de polderwegen die nog er zijn en de historische dorpskernen die we nog hebben. Want het zijn toch dit soort beelden die met name ons toch weer het dorpsgevoel geven en die ook voor veel mensen nog een soort betekenis geven aan plekken, wegen en straten. Die geschikte plekken die hebben wij gedefinieerd als hoofdstructuur. Het is gewoon handig om plekken te kiezen met voldoende ruimte en maat, maar ook goed bereikbaar. Dus aan de hoofdwegen nabij OV-haltes en rondom voorzieningen. En dat is eigenlijk het uitgangspunt geweest om te kijken naar waar kan het hoger? Het niet bouwen in de groene kraag is net ook al genoemd. Het is gewoon belangrijk om leef kwaliteit te hebben in je omgeving. Sporten, natuur, recreatie voor iedereen toegankelijk. Dus dat is een reden dat er niet gebouwd gaat worden rondom ... Of in de groene kraag, sorry. En dit kaartje laat zien hoe de huidige situatie is in Ridderkerk als het gaat om bouwhoogte. En dan ziet u ook veel laagbouw. Dus dat is ook iets eigens van Ridderkerk. En in de centra van de kernen zie je middenbouw terugkomen. En dan zit er op een aantal plekken nog hoogbouw en landmarks. En we vinden het belangrijk om eigenlijk in de toekomst goed te kijken en die milieus die er zijn en die ook worden gewaardeerd in Ridderkerk. Even het plaatje. Hier ziet u even een scope van die buurten, om die ook wel intact te laten. Dus niet zomaar daardoorheen te banjeren en van alles tussen te bouwen. Ik zou heel graag van u weten of u zich nog herkent in de voorwaarden zoals we die nu hebben opgeschreven en hebben meegenomen en die naar ons idee u de vorige keer hebt meegegeven. Er zijn twee reacties van mensen die het eigenlijk nog niet ... Die zich er niet helemaal in herkennen. Daarover wellicht

straks meer. Misschien hier. Mist u aspecten in deze voorwaarden of hebben we iets niet goed begrepen? Misschien kunt u dat hier aan ons meegeven. Er staat al vier keer nee op het scherm, maar er komen ook wat andere aspecten nog aan het licht. Er staat, durf soms wat gewaagder te bouwen met respect voor groen en structuur. Hoogbouw is niet per se een dorps karakter. Innovatieve oplossingen. Het mag iets gewaagder. Er staat ook nog, het is goed te schetsen wat mogelijk is, al zegt dat nog niet direct iets over de wenselijkheid. Eventuele leegstaande gebouwen renoveren tot woningen. Zorg dat de kaders niet te strak worden. Er moeten veel woningen worden gebouwd, dus dat is geen keuze ... Bouwen van woningen is eigenlijk geen keuze. Zo begrijp ik het nu. Toch OV goed bekijken. Staat er meer bij? Ik zie het niet helemaal. Bouwen in gevarieerde architectuur. De focus mag meer op laagbouw liggen in plaats van op hoogbouw, maximaal zes lagen, wordt er aangegeven. Ik denk dat we het hebben. Dan ga ik snel verder. O, nog één. In het groot zijn er geen aspecten weggevallen, de vraag is hoe we dit gaan inpassen. Zeker. Dan wil ik nu eigenlijk de Visie op Bouwhoogte, waar zien wij welke hoogte of hoe willen we die hoogtes inzetten met u even doornemen. We maken verschil of een onderscheid tussen eigenlijk ons landschap waarin we ook de kernen Rijsoord en Oostendam ertoe rekenen en de eigenlijk wat meer verstedelijkte kernen, Bolnes, Slikkerveer en Ridderkerk. Wij zeggen eigenlijk dat in ons landschap het ook landschappelijk moet zijn en we vinden gewoon laagbouw daar passend en we willen daarmee ook ons landschap beschermen. In de verstedelijkte kernen kan er wat meer, daar ga ik u nu in meenemen. Ten eerste, ook in de stedelijke kernen liggen nog dorps structuren. En wij vinden het belangrijk dat ook daar die beschermd worden, omdat ze ook in de kernen natuurlijk ons een dorpsgevoel kunnen geven. In ieder geval een identiteit naar het verleden, een verhaal kunnen geven. Dus daar willen we ook alleen laagbouw toestaan. Die hoofdstructuur, die u zonet ook al hebt gezien, die is eigenlijk geschikt om hoog te bouwen. Wij denken aan middenbouw en op sommige plekken ook hoogbouw. En we denken dat de landmarks eigenlijk alleen nog passend zijn aan gebieden met een hele grote schaal en dat is eigenlijk de rivier. En we denken dus dat het daar eventueel nog zou kunnen. Als ik het nu allemaal even in één kaart samenvalt, dan ziet u eigenlijk laagbouw in het buitengebied en langs de dijklinten en in de kernen Oostendam en Rijsoord. Middenbouw langs al onze hoofdwegen, waarin vooral ook de dorpsring die we hebben een belangrijk onderdeel is. De voorzieningen, ook daar kunnen wij ons prima voorstellen dat daar middenbouw is. En dan hoogbouw dat is wat incidenteler. We denken dat dat rondom kruisingen van hoofdwegen een prima optie is om dat ook toe te voegen. Er zijn ook bestaande clusters aanwezig en die liggen bij de afritten van de snelwegen of bij de knopingsnelwegen. Dat zijn op zich logische plekken. En u ziet hier ook langs de rivier dat daar hoogbouw wordt gedacht in combinatie met af en toe wellicht een landmark. Altijd onderdeel van de hoogbouw, dus niet een geïsoleerde toren. Ik ga gewoon even die hoogtes af en dan zou ik graag van u willen weten of u zich kunt vinden in onze Visie. Bent u het ermee eens dat in het buitengebied en Rijsoord en Oostendam alleen laagbouw kan? Een groot deel van de mensen heeft eens ingevuld en drie mensen zijn het daar niet mee eens. Volgende laag. Bent u het ermee eens dat op locaties aan de dorps structuren alleen laagbouw kan? Dus aan de dijklinten, de dorpskernen. Bijna hetzelfde beeld, maar vier ... Nee, toch niet. Te snel. Hier is de verdeling net iets anders, er zijn zes mensen het niet eens met deze stelling. Bent u het ermee eens dat middenbouw gepast is langs onze hoofdwegen? De meesten zijn het ermee eens. Ik zie twee mensen die het niet eens zijn met deze stelling. Eigenlijk zou ik hetzelfde willen vragen over de voorzieningen, dus eigenlijk centra, wijkcentra en de steunpunten die we hebben, de buurtsteunpunten. Vindt u dat geschikte locaties voor middenbouw? Ik denk, het is bijna unaniem, maar ik wacht eigenlijk nog op één stem, geloof ik. Daar is hij. Iedereen kan zich vinden in deze stelling. O, nu ga ik een te snel, excuus. Negen. Bent u het eens met de stelling dat hoogbouw kan als accent rondom die kruisingen van hoofdwegen? Bijna. Hier zijn zes mensen het niet mee eens en elf wel. Dan ben ik er toch weer een ... Dan gaat het te snel. Vindt u hoogbouw langs de rivier een passende bouwhoogte? Hier is het ook een beetje meer verdeeld, ook zes mensen die het er niet mee eens zijn en elf wel. En dan eigenlijk de laatste vraag over de bouwhoogtes. De landmarks, wij zeggen, ze zijn eigenlijk alleen nog passend langs de rivieroeveren. Bent u het

daarmee eens? Ja of nee? Nog één denk ik. In dit geval zijn er meer mensen niet eens dan wel eens. Ligt een beetje in het midden, het staat negen-zeven, om het maar even in speltermen te houden. Iedereen geantwoord, ga ik snel verder. Nu heeft u eigenlijk ja of nee gezegd, dat is niet zo genuanceerd. Misschien wilt u ons nog iets specifiekers meegeven en misschien hebben we iets gemist in deze contouren. Misschien vindt u dat er nog iets ... Plekken zijn die geschikt zijn voor middenbouw, hoogbouw of landmarks die we niet hebben genoemd of juist te veel hebben genoemd. Dan zouden we dat graag van u horen. De eerste reactie gaat eigenlijk over dat de bouwstijl, dus hoe het er gaat uitzien, veel bepalender is of iets passend is op de locatie, ik lees maar even, dan de absolute hoogte van een gebouw. Gemengde bouwvormen worden hier voorgestaan. Er is een woningtekort, dus we moeten eigenlijk nog wel kunnen bouwen langs de rivier. Hoogbouw en landmarks die nu in Ridderkerk aanwezig zijn, zijn het maximum. Niet meer erbij. Woningbouw bestaat uit laagbouw en middenbouw, waarbij middenbouw niet de overhand krijgt. Variatie tussen hoogtes. Meer hoogbouw. Geen landmarks, meer hoogbouw in P.C. Hooftpark in Trelleborg, laagbouw langs de rivier. Dank u. Bouwen aan het water. De oude blokkendozen, zoals in Bolnes en de Koninginneweg, mogen worden vervangen door middenbouw. Ontwikkelingen passend in de omgeving, zoals ... Kan het even niet goed lezen, glooiing van hoog naar laag. Even denken. Ik kijk nog even rond of iedereen zijn opmerking heeft kunnen geven. En dan ga ik verder met volgende slide. We zijn een heel eind, want nu komen we nog even bij het hoe. O, was ik nog te vroeg? O, zo, hij gaat soms niet helemaal ... Ja, dit. We hebben vorige keer eigenlijk ook veel met u gesproken over hoe. We hebben veel beelden laten zien en wat we daaruit hebben gedestilleerd, is eigenlijk het middelste plaatje wat u hier ziet. Links ziet u een woningbouwontwikkeling. In deze drie plaatjes, even nog snel, zitten evenveel woningen. Alleen het zijn hele verschillende vormen. En het linker plaatje is alleen laagbouw en het zijn alleen maar particuliere tuinen, dus er zit geen openbare ruimte in zo'n ontwikkeling. In het rechter plaatje zitten alle woningen in één groot anoniem gebouw met een zee aan ruimte eromheen, maar niet echt veel betekenis, dus vrij anoniem. En het middelste plaatje, dat is het idee wat wij hier hebben opgehaald, dat u eigenlijk uitgaat ... Of graag woningbouwontwikkeling ziet het veel meer gevarieerd is. Variatie in hoogte, variatie in bouwtypes en eigenlijk ook groen ingepast. Dus dit is eigenlijk de voorwaarde om ook echt hoger te gaan bouwen straks. We hebben deze beelden toen ook laten zien, dus echt niet links meer in de trant van rechts. En eigenlijk voorbeelden die we al hebben in Ridderkerk en die passen bij die gemengde milieus, dat zijn de vier jaargetijden in het Vondelpark bijvoorbeeld. Veel verschillende woningen, prettig straatbeeld, gebouwde parkeeroplossing. Dat is een heel mooi voorbeeld. Wat ook opvalt zijn dat deze locaties groter zijn. Het is even het bruggetje naar de volgende dia. O nee, dan krijgen we ... Krijgen we nog even één peiling, maar ik denk ... Herkent u zich in het hoe? Zeker nadat we elkaar vorige ... In april hierover gesproken hebben? Of niet? Veel mensen wel, twee mensen niet. Dan even snel verder naar de locaties. De opmerkingen ... O, ik wil sneller dan ik mag. Mist u nog iets aan het hoe? Ik denk, u heeft ons veel meegegeven, maar misschien is er toch nog iets wat u nu nog wilt meegeven? Dan kan dat. Privacy heel belangrijk is. Ja. Privacy is belangrijk en in het voorgestelde hoe lijkt dat soms lastig. Nou, dat is zeker een punt van aandacht. Dat is een goed advies om mee te nemen. Parkeren onder gebouwen, hoog- en middenbouw kan gecombineerd worden. Niet zo rigide, net als in het Vondelpark eigenlijk. Nee, nee. Ik kijk heel even. Ik denk, u heeft al veel meegegeven. Prima zo? Dan ga ik door. Want nu zijn we er echt bijna. Nog één opmerking wilde ik maken over de grootte van de locaties, die goede voorbeelden in Ridderkerk zijn grotere gebieden. Wij denken dat het ook lastiger is om op kleine locaties hoger te bouwen, omdat parkeren, groen, het huisvuil, de bereikbaarheid, het fiets parkeren allemaal op één klein stukje moet worden opgelost. En als je maar een kleine pot hebt is dat erg lastig. Makkelijker wordt het als het gebied groter is, omdat je dan dingen beter kunt spreiden. Je kunt ook combinaties maken, je kunt dingen bundelen, waardoor er eigenlijk beter met de ruimte kan worden omgegaan. Dus wij denken dat het wel belangrijk is ... Een belangrijke opmerking is bij het hoger bouwen. Onderschrijft u een dergelijk verschil, dat dat van invloed is op hoogbouw? Of het hoger bouwen? Over het algemeen wel, maar een aantal mensen niet. Nou, nog snel door. Om even

nog een kijkje te geven in hoe werkt dat nou? Hoe werkt deze hoogbouw contour nu voor concrete locaties? Gaat mijn collega meenemen langs drie casussen, concrete casussen.

Mevrouw Punter: Nu we uit onze stedenbouwkundige analyse een opbouw van de stad ... Dat we daarnaar hebben gekeken, nemen wij jullie mee in eigenlijk het toetsen van bepaalde bestaande ontwikkellocaties in Ridderkerk. Dit zijn gebieden die wel op de lijst staan, maar nog niet concreet zijn. Het is vanavond met jullie de bedoeling om te kijken of het wel duidelijk is hoe we die vertaalslag kunnen maken op basis van dit verhaal wat wij nu hebben uitgelegd. Let wel op, het is wel een eerste quick scan eigenlijk, die kijkt naar op structuur niveau, waar de hoogtes gemaakt kunnen worden. Dus daar hebben jullie net ook al jullie input op gegeven. Dit is gebaseerd op de opbouw van de wijk. En het hoe heeft hierna ook nog grote invloed of het passend is of niet op deze locatie. Laat ik, even kijken, verder gaan. Doet hij het? Ja. Nog even het plaatje. We beginnen met De Beverbol. Onze vraag aan u is, wat zou passend zijn op de locatie van De Beverbol? We hebben even een plaatje toegevoegd. Er zijn meerderde antwoorden mogelijk. We hebben ... Vult u eerst het antwoord in, dan zal ik daarna een kleine toelichting geven hierop. En daarna heeft u tijd om vragen te stellen of opmerkingen op te geven. De antwoorden die gegeven kunnen worden is laagbouw, middenbouw, hoogbouw en landmark. Ik zie opvallend dat er twee landmarks aangegeven worden. Elf mensen hebben hoogbouw ingevuld, zes middenbouw en één laagbouw. We hebben in de Visie uitgelegd dat er hoger gebouwd kan worden in het centrumgebied, omdat het meer geclusterd ligt. En dat ligt natuurlijk aan het winkelcentrum De Werf in Bolnes, dus er kan dus wel degelijk een verdichting plaatsvinden. En het ligt aan de hoofdroute de Rijnsingel. Dus op basis van de structuur past hier hoger dan zes lagen. Maar hier spelen nog meer aspecten, waarbij het hier ook gaat om de toegankelijkheid van de Amerstraat en de verkeerssituatie in de Rijnsingel. We hebben het net ook gehad over hoe groot het gebied is, hoe meer je kan maken. Dus misschien is het ook de vraag in de toekomst om te kijken alleen naar de locatie van De Beverbol op zich, maar misschien ook wel een groter gebied mee kunnen nemen, zodat er misschien wat meer mogelijk is, bijvoorbeeld het meenemen van het parkeerterrein daarin. Ik wil u nu vragen om daar misschien op te reageren, vragen op te stellen.

De voorzitter: Nee, gaat u gerust door met de presentatie.

Mevrouw Punter: Ja? Dan gaan we verder met de presentatie. Dan gaan we naar de volgende locatie. Ik heb er dus drie. Dit is twee. Wat is passend op de locatie van de oude Gemini. Ik zie ook dat een landmark hierbij mogelijk is, zoals één persoon heeft aangegeven. Vier laagbouw, dertien middenbouw en zes hoogbouw. Een kleine toelichting voor deze locatie, zoals wij dat zien op basis van de Visie die we hebben opgesteld. Je ziet bij deze omgeving dat er wel nu staat dat dat laag is en wordt omgeven door laagbouw. Een groot contrast met hoog en laag is hier dus niet passend. Je ziet wel in de kaarten die wij ook hebben gemaakt van bestaande hoogtes voor Slikkerveer, dat er in het midden van Slikkerveer een middenbouwzone al is. Dus deze zone die kan dan aansluiten op dit gebied. En daarbij is het zeker ook noodzakelijk om te kijken naar wat er al in de omgeving staat. Dus wij zouden hiervoor zeker aangeven dat de maximale bouwhoogte middenbouw dan zal zijn. Waarbij ook rekening gehouden moet worden voor groen en recreatie voor de gehele buurt. Dan heb ik de allerlaatste locatie en slide van deze presentatie. Wat is denkbaar op de locatie van de Opstandingskerk en pastorie in Rijsoord? Ik denk dat een landmark hier wel bijzonder is, laat ik het inderdaad zo zeggen.

Mevrouw Van Nes-de Man: Mag ik daar iets over zeggen?

De voorzitter: Nee.

Mevrouw Punter: Dit is de laatste dia, dus als iedereen even dan de ... Dan kan ik de uitslag delen en dan kunnen we daarover discussiëren. Twaalf voor laagbouw, vijf middenbouw, één hoogbouw en drie landmarks.

Daar geef ik nog een kleine toelichting op, hoe wij daarnaar kijken. Rijsoord is één van onze dorpse kernen naast Oosterdam. Het is er kleinschalig en heeft veel historische bebouwing. Deze sfeer moet hier zo blijven in onzes inziens. Dus hier is alleen laagbouw mogelijk en geen gestapelde woningbouw. Streekeigen volumes zorgen, zoals kerken of grotere boerderijen, zijn hier denkbaar. Je kunt in een kerk of een grote boerderij ook meerdere appartementen maken. Die zien wij ook steeds meer voorbijkomen. En dit principe is van toepassing voor het buitengebied. De vorm van de bebouwing is in het buitengebied erg belangrijk. Hier passen geen moderne portiekflats en doen afbreuk van het dorpse karakter.

De voorzitter: Dank u wel voor geven van de presentatie, mevrouw Punter en mevrouw Batenburg. We gaan over naar het tweede gedeelte van agendapunt vijf. Dat geeft de gelegenheid aan de fracties om vragen te stellen. En de vraag is, wie wil er een vraag stellen en hoeveel? Het CDA, hoeveel? Eén. GroenLinks, twee. Partij van de Arbeid, twee. ChristenUnie, twee. Burger op 1, één. Waren dat ze? 18PLUS, ook één. Beginnen we bij het CDA. Mevrouw Van der Heijde-Keijzer. Ga uw gang.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Dank, voorzitter. Is er bij het opstellen van deze concept Visie ook al goed gekeken naar de impact op de omgeving, bijvoorbeeld bij die landmarks en die hoogbouw vanuit dat stukje mobiliteitsperspectief?

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik hiervoor het woord geven? Wethouder, ga uw gang.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Daar is nog niet naar gekeken. Het is puur gekeken op hoogte. Maar wat net ook al even benoemd werd, dit is straks één van de dingen, maar het moet straks ook nog met parkeren, met groen, met al dat soort andere aspecten moeten we nog kijken of iets wat dan vanuit dit oogpunt kan ook daadwerkelijk kan landen. Dus dat is daarmee echt nog niet gezegd. Dat zijn allemaal zaken die straks weer opnieuw beoordeeld moeten worden als een locatie concreet in beeld komt.

De voorzitter: Dank u wel wet ...

Wethouder Van der Duijn Schouten: Het begrensde natuurlijk wel aan de bovenkant. Ik bedoel, als we ergens nu zeggen, voor een bepaald gebied is driehoog het maximum, dan ligt er wel ... Aan de bovenkant is die daarmee getopt. Maar als we ergens zeggen dat het tienhoog kan, wil ook niet zeggen dat er tienhoog komt, dan kan het best nog lager worden.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. Mevrouw Van der Heijde-Keijzer, is daarmee uw vraag voldoende beantwoord? U knikt ja. Dan gaan we door naar Burger op 1, mevrouw Van Nes-de Man. Ga uw gang.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Het is meer een opmerking, met name over de Opstandingskerk en pastorie in Rijsoord. Het zal je misschien niet verbazen. Ze liggen aan de Waal. Maar die zitten in de molenbiotoop. Dus die zijn heel beperkt in bouwhoogte, je kan daarop loslaten wat je wil, maar dan stuit je ergens anders op. Maar jullie weten het vast. Indien niet, geef ik het mee.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Nes-de Man. Dan gaan we door naar Partij 18PLUS, de heer Westbroek. Ga uw gang.

De heer Westbroek: Dank u wel voorzitter. Als ik kijk naar pagina 11, dan zie ik daar op Slikkerveer een stuk middenbouw staan. En als ik dan verder kijk op pagina 15, binnen de kernen Ridderkerk, Slikkerveer, Bolnes, zie ik ook een stukje middenbouw staan, maar dat is dan weer minder dan de pagina die ik net benoemde.

Welke is in dit geval dan leidend? En misschien een kleine vraag erachteraan, wordt hier nu ook al op aangestuurd?

De voorzitter: Dank u wel de heer Westbroek. Wie kan ik het woord geven? Mevrouw Punter. Ga uw gang.

Mevrouw Punter: Ik kan in ieder geval even een antwoord geven. We hebben in die kaart op bladzijde 11 eigenlijk alleen de gebieden aangegeven waar nu nog niet per se middenbouw is, waar we het eigenlijk heel denkbaar achten. En die grijze gebieden op die kaart, dat is eigenlijk de bestaande bebouwing waar we niet aan willen tornen. Dan ziet u ook op een gegeven moment ook in die Visiekaart, ziet u in de casussenkaart, ziet u wel eigenlijk de laagbouw en de middenbouw van de huidige situatie meegenomen. En dat is eigenlijk waar we in die gebieden ... Anders dan op die kaart op bladzijde 11 gaan wij niet actief iets anders doen dan wat er nu is. Is dat een antwoord op uw vraag?

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Punter. Mijnheer Westbroek, heeft u nog een vervolgvraag. Ga uw gang.

De heer Westbroek: Ja. U geeft aan, gaan wij niet actief iets aan doen. Maar het kan wel zo zijn dat een projectontwikkelaar of een woningcorporatie zelf aanklopt en zegt, ik wil eigenlijk naar vijf- of zes hoog, past eigenlijk niet in het kaartje, maar ik wil dat wel graag. Daar wordt nu dan al niet aan meegewerkt?

De voorzitter: Mevrouw Punter.

Mevrouw Punter: Op dit moment hebben wij deze Visie niet, op dit moment proberen we het gewoon in te passen op de locatie naar wat wij logisch achten en inpasbaar achten, ook gezien al het programma daaromheen. Maar richting de toekomst, als we dit kader hebben, dan kunnen we er ook echt harder op sturen. Dat is eigenlijk wat we hiermee doen.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder, u wil nog wat zeggen?

Wethouder Van der Duijn Schouten: Ja, even voor de kaartjes, op pagina 11 is aangegeven waar eventueel het kan landen. Op pagina 15 is in het bruin aangegeven waar de dorpse structuren liggen en de rest is vrij gebleven. Het rode op het kaartje ernaast dat zijn de hoofdstructuren. Dat is dus niet waar een hoger bouwen volume, maar daar zijn de structuren in beeld gebracht.

De voorzitter: De heer Westbroek, heeft u nog een vervolgvraag? Ik zie u nee schudden. Dan gaan we door naar GroenLinks, de heer Ros. Ga uw gang. Twee vragen.

De heer Ros: Zeker voorzitter. En de eerste vraag is echt niet om flauw te doen, maar ik wil hem gewoon even weten. De presentator, de presentaties waren elke keer ... Zij zeiden ... Die heel duidelijk waren, van wij denken dat er alleen bijvoorbeeld langs de rivier hoogbouw mogelijk is. Bedoelt u dan dat wij als college of ... Ja, ik wil hem even duidelijk hebben. Of dat dat het advies is naar ons of dat hij zegt van nou, wij denken in onze expertise?

De voorzitter: Stel uw tweede vraag ook gelijk maar.

De heer Ros: Dank u wel voorzitter. Een gevaar wat ik een beetje zie is, misschien beperken we ons wel te veel. En dan bedoel ik niet dat je dan een keer in landmark in Rijnsoord moet neerzetten, maar een heel mooi voorbeeld wat we elke keer aanhaalden is het Vondelpark. En dat is geslaagd met sociale woningbouw en koopwoningen, met ondergronds parkeren en een tuin. Maar die hoogste twee torentjes daar, die zijn

zevenhoog. En misschien daardoor is het net het ondergronds parkeren mogelijk of zoiets. En datzelfde ... Of sorry, dat was niet het Vondelpark maar vier jaargetijden. De vier jaargetijden is zevenhoog. Het Vondelpark is nog een stuk hoger. Die is denk ik wel twaalf of dertien of zo, misschien nog wel hoger. Maar de vier jaargetijden tijden die is precies zevenhoog, de twee hoogste puntjes. Dus als daardoor net het ... iets wel mogelijk is, bijvoorbeeld ondergronds parkeren, is het natuurlijk wel een gevaar dat we ons beperken en eigenlijk een veel slechter project krijgen door heel gierig hierop te sturen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel de heer Ros. Volgens mij wilde de wethouder allereerst reageren? Ga uw gang.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Die eerste is dat we vanuit het stedenbouwkundige vak expertise van de mensen die ermee bezig zijn, hoe zij ernaar kijken. En wat dan inderdaad ook als een advies bij het college landt. Wat het beperken betreft, ik snap die zorg. Andere kant hebben we nu wel gedacht, één, er is een zeker kade nodig met wat is midden, wat is ... Dus daar moet je op een gegeven moment, anders heb je alleen maar laag en hoog en dan wordt het heel lastig differentiëren. En daarnaast is hiermee echt wel gekeken, waar denken we dat dit maximaal kan? En wat ik net al zei, het maximum gaat er dan echt niet landen want we moeten het vervolgens allemaal nog inpassen. Maar we zien hier wel mee dat op deze plekken, met alle aspecten die we daarin meewegen, dit wel de maximale hoogte is die dan passend zou zijn binnen dat gebied. Dus als we ergens toch hadden gedacht dat zevenhoog, dan was dat als hoogbouw op de kaart gekomen omdat je dan straks ... Ik bedoel, als we hoogbouw zetten hoeft het geen tien, maar kan het wel zeven worden. Als we nu zeggen middenbouw, dan vinden we echt op dat plekje hoger dan zes niet passend. Dus in die zin is dat wel in kaart gebracht.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. En als ik de heer Ros begrijp zijn de vragen ermee beantwoord. Gaan we door naar de fractie van de ChristenUnie, de heer Knappe. U had nog twee vragen, zijn het er nog steeds twee?

De heer Knappe: Voorzitter, dat is er nog één.

De voorzitter: Ga uw gang.

De heer Knappe: GroenLinks heeft al één van onze vragen ook gesteld. Waar ik vooral nog benieuwd naar binnen is, we hebben in de schriftelijke vragen, waarvoor dank voor de beantwoording, ook een vraag gesteld over het bod wat we moeten doen, het woningbod, het aantal woningen wat we kunnen bieden in Ridderkerk. Is dat nu ... Zijn wij daar nu zelf echt leidend in of is dat eigenlijk min of meer iets wat vanuit de provincie opgelegd wordt? En waar wij nog wel iets in kunnen sturen maar waar we eigenlijk misschien wel niet zo heel veel in te vertellen hebben en maar gewoon te handelen hebben.

De voorzitter: Wethouder, ga uw gang.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Nee, dat is ... Er wordt aan ons op een gegeven moment ... En ik bedoel, dat gebeurt niet ieder jaar. Dat hebben we in 22 denk ik inmiddels alweer, de tijd vliegt, hebben we een bod gedaan en daarin wordt aan ons gevraagd wat wij over de tijd denken te kunnen realiseren. Kijk, als iedereen dan nul biedt in een taakstelling die er ligt, dan gebeurt er natuurlijk wel iets. En je ziet ook dat er vanuit de provincie dan ook met bepaalde gemeenten wel het gesprek gevoerd wordt over het aantal wat geboden wordt en ook het soort. Tegelijkertijd zie je dat met het bod wat wij destijds gedaan hebben, dat heeft niet tot ... Dat leidt wel tot het interne gesprek, maar niet tot een gesprek van, nou Ridderkerk, je moet eens wat extra's gaan doen. En dat bod hebben wij destijds ook wel gewoon gebaseerd op wat er in onze planvoorraad ... Hard en zacht, maar goed, dat was ook de bedoeling. Dus daar zijn wij leidend in en daar hebben wij de

regie in. En zolang je dat dus op een acceptabele manier doet, hou je die regie ook gewoon in handen. En er wordt nu niet heel actueel aan een nieuw bod gewerkt, want die vraag ligt er niet. Maar onze planvoorraad houden wij natuurlijk wel continu in de gaten van, wat gebeurt daar? En daar vallen wel eens dingen af te schuiven, er schuiven dingen weer achter. Er komen ook wel eens dingen bij. Van toen we een bod deden hadden we dat perceeltje waar u over de Kievitsweg straks iets van gaat vinden zat er helemaal nog niet in. Dus die twintig is straks extra, om maar eens wat te noemen.

De voorzitter: De heer Knappe, is daarmee uw vraag voldoende beantwoord? Dank u wel. Dan gaan we naar de laatste fractie, is de Partij van de Arbeid. De heer Rijdsdijk, u had twee vragen. Zijn het er nog steeds twee? Ga uw gang.

De heer Rijdsdijk: Dank u voorzitter. In de presentatie werd aangegeven dat hoogbouw eigenlijk alleen mogelijk is op plekken waar er een goede verkeersontsluiting is, OV, voorzieningen. Maar wat ik me dan wel afvraag, bij laagbouw en middenbouw kunnen natuurlijk ook veel woningen op een plek gerealiseerd worden. De bouwhoogte zegt natuurlijk niet per se iets over de woningaantallen. Hoe kijken jullie daar dan tegenaan? Zijn dan ook die voorwaarden van voorzieningen, een goede ontsluiting, OV, is dat dan ook belangrijk? En mijn tweede vraag die betreft, er wordt nu heel veel gesproken over de bouwhoogte op locaties waar eventueel nog woningen gerealiseerd moeten gaan worden. In hoeverre is in dit verhaal ook rekening gehouden met optopping? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel de heer Rijdsdijk. Wie mag ik het woord geven? Ga uw gang.

Mevrouw Batenburg: Ik wil wel antwoord geven op uw laatste vraag eigenlijk. Bij optoppingen hebben we ook te maken met bestaande structuur, bepaalde bestaande straten van de van de omgeving. En dat biedt niet altijd de mogelijkheid om ook voorzieningen, bijvoorbeeld zoals parkeren, daarin mee op te lossen. Dus dan moeten we echt kijken als we gaan optoppen naar een wat groter gebied, om dus bijvoorbeeld de parkeer ... Het aantal parkeerplaatsen in de bestaande structuur daar op te lossen. Dus dat zijn nog best wel ... Dat kan niet zomaar. Maar daar gaan we zeker naar kijken in de vervolgstappen.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Batenburg. En de wethouder gaat de eerste vraag ...

Wethouder Van der Duijn Schouten: Nee, dat niet. Dat gaat mevrouw Punter zo doen. Maar ik wil hier nog even iets op aanvullen, want de deze Visie is niet ... We hebben natuurlijk nu in de voorbeelden drie locaties gepakt waar wat kan om een beetje een beeld te krijgen, maar feitelijk zegt het iets over hoe we het voor heel Ridderkerk op gestructureerde wijze aanvliegen. En dat betekent dat als ergens zeshoog kan, dan is het ... Feitelijk kan dat dan bestaande bouw optoppen of sloop nieuwbouw. Maar onder alle omstandigheden kan het dan, wat ons betreft en dan uiteraard alle punten die mevrouw Batenburg noemt, moeten daarin in ogenschouw genomen worden, maar kan het naar die hoogte gaan. En hoe dat dan gerealiseerd wordt is dan van secundair belang, dus als dat door optoppen is of door sloop nieuwbouw, dat doet er dan feitelijk niet zo heel veel toe. Dat is aan de initiatiefnemer hoe hij dat dan vervolgens vorm wil geven. En verkeersstructuren, dat is uiteraard overal belangrijk. Maar ik denk dat je dit een beetje ook moet zien in relatie tot wat we bijvoorbeeld met de nota parkeren hebben gezegd, je kan de parkeernormen iets afschalen op het moment dat je bij een voorziening zit en bij OV. Als die voorzieningen in de buurt zijn, creëert dat toch altijd net weer even wat meer ruimte. En dat zijn wel de plekken waar wij dan denken dat iets hoger beter past als dat je al die dingen niet hebt, omdat je het dan in de openbare ruimte ook moet gaan regelen. Maar dat wil absoluut niet zeggen dat we voor een straks een laagbouw woonwijkje dit soort dingen niet belangrijk vinden. Ook daarvoor is het belangrijk dat goed OV aanwezig is. Uiteraard.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. De heer Rijdsdijk, zijn uw vragen daarmee voldoende beantwoord? U knikt erbij ja. Dank u wel voor de beantwoording van de vragen. Dan gaan we naar het derde punt bij agendapunt vijf en dat is dat alle fracties de gelegenheid krijgen om opmerkingen mee te geven of een mening te delen. En we beginnen dit keer aan de andere kant. Partij 18PLUS, de heer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel voorzitter. We hadden het ook al aangegeven, maar wat ons betreft woningbouw in Ridderkerk kenmerkt zich van een Ridderkerkse uitstraling. Hoogbouw en landmarks die er nu aanwezig zijn, zijn wat ons betreft treft het maximum. En toekomstige woningbouw bestaat vooral uit laagbouw en middenbouw, waarbij middenbouw niet de overhand moet krijgen.

De voorzitter: Dank u wel de heer Westbroek. De heer Kardol, SGP. Ga uw gang.

De heer Kardol: Dank voorzitter. We zijn onder andere blij met de definiëring van de laagbouw nu, dus drie lagen met uiteindelijk een schuine, twee schuin kappen. Want neem bijvoorbeeld Rijsoord, Oostendam. Daar voelen wij ons ook echt wel in aangesproken van, dat is gewoon het meest passend. En dat is in de stukken ook wel voorbijgekomen, je bent als het gaat om die woningopgave ook wel afhankelijk van externe partijen. We hebben ook een inspreker in die zin gehoord die dan natuurlijk het ook wel heeft over middenbouw richting bedrijventerrein. Maar goed als een SGP zegt van, dat is dan niet passend, als je zegt met elkaar, laagbouw is gewoon wat wenselijk is op die locaties. Als het gaat om bijvoorbeeld de middenbouw, hoogbouw in de andere verschillende wijken, hecht ik er ook nog wel waarde aan om te zeggen ... En ik heb dat in het verleden ook wel eens gezegd van, soms heb je op een locatie of soms is het op een locatie van belang dat de nieuwbouw opgaat in de bestaande omgeving. En op een ander moment is het juist van belang dat je met een nieuwbouwwontwikkeling de trend zet voor bijvoorbeeld een toekomstige ontwikkeling in een wijk waar je te maken hebt met verouderde woningvoorraad. Dus ik vind wel dat daar ook gewoon heel goed naar gekeken moet worden, omdat er vanuit het verleden best nog wel eens voorbeelden zijn aan te wijzen waar je echt gewoon projecten ziet die op zichzelf staand gerealiseerd zijn, waarvan je misschien de baas kan zeggen, ja, dat is wel mooi, maar past dat dan ook in de omgeving daaromheen? Maar goed dat is een ook even een opmerking die ik mee wilde geven. Ja, dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel de heer Kardol. GroenLinks-fractie, de heer Ros. Ga uw gang.

De heer Ros: Voorzitter, dank je. Het zal niet verrassend zijn dat GroenLinks beschermen van het groene karakter van Ridderkerk essentieel vindt. En vanuit daaruit zijn we gaan redeneren. Daarom kiest GroenLinks ervoor om te bouwen op plekken die nu al op een of andere manier bebouwd zijn. Maar aan de andere kant zien wij een enorm woningtekort. Iedereen kent wel volgens mij een starter die het huis uit wil of een ouder die graag de starter het huis uit wil. Dus dan ontkom je er volgens mij niet aan om op sommige plekken te zeggen nou, dan zullen we daar wat hoger moeten bouwen. Want wanneer je volgens mij alleen laagbouw wil, wat ik net achter me hoor, dan zeg je eigenlijk tegen de Ridderkerkse starters van, zoek maar een plek elders, ga maar ergens anders wonen, want hier gaan we niet zoveel woningen meer toevoegen. Dus dat is wel die spanning die ik voel. Het is niet speciaal dat wij voor hoogbouw zijn, maar ik wil aangeven hoe wij tot die ... Tot daar zijn gekomen. Dat is gewoon omdat we zien dat wij dat groene karakter essentieel vinden en dat we graag voor onze Ridderkerkse starters en senioren een plek willen vinden. Voorzitter, wat ons nou opviel, is dat je eigenlijk met deze keuze of met deze Visie al een voorsortering maakt op het vorige onderwerp. Dat is scenario één of twee. Want wanneer je zegt van ... En de ene ging uit van drie keer zoveel woningen dan de opgave en de ene precies de opgave. Wanneer je dus drie keer zoveel woning als de opgave zou hebben, betekent dat voor deze, voor dit punt, dus een heel andere insteek. Denken wij in ieder geval. Ik wil nog wel een paar keer kort reageren op de presentatie als dat mag. Kort. Langs de rivier ... En ik heb dat punt al vaker

gemaakt, ik denk dat we de discussie moeten voeren eerst of het wel wenselijk is dat we überhaupt langs de rivier gaan bouwen. En als we dat ... En wat daar de conclusie van is en wat dat dan betekent voor onze woningbouwopgave. Ik hoorde in Rijsoord alleen maar laagbouw. Je kan daar ... Ik weet dat er best wel Rijsoordse starters zijn en als je een driehoog flatje ergens neerzet, dan kan het best ... Soms, op sommige plekken zou dat best kunnen. Dus ik denk dat je daar wat soepeler mee om moet gaan. Ja, oké. Vierhoog, vooruit. Ik heb dat over die beperking heb ik verder al gezegd. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel de heer Ros. En u maakt een terecht punt, u mag reageren op elkaars standpunten of meningen. Ik wil het niet al te veel stimuleren van de tijd, maar het mag. Mevrouw Van der Heijde-Keijzer, CDA. Ga uw gang.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Dank voorzitter. Fijn allereerst om meegenomen te worden in dat stedenbouwkundige stuk en dat perspectief en ook hoe die concept Visie dan tot stand gekomen is. Wij zijn als CDA een voorstander van het behoud van het dorpse karakter. Maar er zal naar onze mening ook wel op andere nieuw te bouwen locaties wat hoger gebouwd mogen worden. De woningbouwopgave in Ridderkerk is groot. Het woon bod werd net al genoemd, 1900 nieuwe woningen. En als CDA willen we ons ook inzetten om die woningbouw aantallen te realiseren. Maar dat moet wel in evenwicht zijn, ook met de leefbaarheid, met de verkeersdruk, openbaar vervoer, mobiliteit. Mijn collega hiernaast gaf het al aan, het moet ook wel in de omgeving passen. En als je dan kijkt, als we alleen maar hoogbouw zouden neerzetten, impliceert dat dan dat je nooit meer daar laagbouw neer gaat zetten? Of andersom, als je alleen maar laagbouw neerzet, mag daar dan nooit hoogbouw komen? Dat moet wel goed bekeken worden, ook betreft hoogte en aantallen en specifieke locaties. En tot slot willen we als CDA nogmaals meegeven dat kiezen voor hoogbouw en landmarks, ... Dat zou één zijn. Maar dat heeft ook impact op de leefbaarheid. En bijvoorbeeld, denk aan de parkeerdruk en ruimte. En landmarks staat nu vooral langs de rivier genoemd waarbij de parkeerdruk, de verkeersdrukte al hoog is. Ik sta dagelijks op de Rijnsingel vast om bij mijn eigen huis te komen. Dus die ontsluiting daar moet ook gewoon goed naar gekeken worden. Maar in ieder geval dank voor deze heldere Visie.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw van Heijde-Keijzer. Dan de ChristenUnie fractie. Ik denk de heer Knappe. Ga uw gang.

De heer Knappe: Dat klopt, voorzitter. Dank u wel. Als fractie zijn wij er blij mee dat we hier met dit proces nu bezig zijn in Ridderkerk en dat er goed doordachte keuzes gemaakt worden. We merken dat er echt grondig over nagedacht wordt, daar zijn we blij mee. En die keuzes die we maken, die moeten we niet maken vanuit gevoel of sentiment, maar die moeten gewoon goed doordacht, weloverwogen, toekomstbestendig zijn. Daar moeten we voorlopig mee vooruit kunnen. Er is ruimte nodig in Ridderkerk, maar waar vind je die? Gaan we de hoogte in of breiden we uit en knabbelen we steeds een stukje af van onze groene gebieden of agrarische gronden aan de randen van en binnen onze bebouwde kom? Ook wij als fractie hebben hier vanavond niet het antwoord op. Daarom zijn we juist zo blij dat we hier met elkaar het goed over kunnen hebben. Er zijn tenslotte veel keuzes om te maken en die keuzes die hebben ook nog eens een keer allemaal verband en impact op elkaar. Wat de bouwhoogte betreft willen we graag een aantal zaken meegeven. Ten eerste onze zorg over het al te zeer vaststellen van een maximum van zes bouwlagen op een groot aantal locaties en het uitsluiten van nieuwe landmarks in bijna heel Ridderkerk. Drukken we onszelf op die manier niet te veel in een keurslijf? De inspreker van vanavond hintte ook al een beetje in die richting als het gaat over eventuele plannen voor de boomgaard. Hoe hard gaan we die afspraken nu echt maken in deze Visie en is dat nu wel echt zo verstandig? Het tweede punt, hoger bouwen dient niet alleen het doel van meer woonruimte, maar het heeft ook een direct effect op de toch al schaarse openbare ruimte. Wat ons betreft liever een laagje erbij

waar het kan, zodat we op het maaiveld veel meer groen kunnen realiseren en meer ruimte hebben voor klimaat adaptieve maatregelen, energietransitie en andere trends en ontwikkelingen die ruimte nodig hebben. En die in sommige gevallen zelfs raken aan het sociale domein. Hoger bouwen kan ervoor zorgen dat, dat is het derde punt, dat we onze groene gebieden en de agrarische gronden ongemoeid laten. Dat is een nadrukkelijke wens van een deel van de raad. Blijft dat ook in het oog gehouden bij het beperken van bouwhoogte op locaties waar net iets hoger bouwen best goed mogelijk is? En waar het geen afbreuk doet aan de leefbaarheid, want dat vinden we ook belangrijk. En dan als laatste, de term dorps karakter is al een aantal keren gevallen vanavond. Dorpse structuur, maar ook verstedelijkte gebieden in Ridderkerk. Die term is ook genoemd. Dorps karakter, op zich kunnen we die gedachte prima begrijpen, zeker als het gaat over dat we steeds meer water en bodem sturend moeten gaan bouwen. Die structuren van vroeger die zijn echt zo gek nog niet geweest als het gaat over waterlopen en over groenstructuren. Maar om dat nu ... Dat dorps karakter nu per se te gaan projecteren over heel Ridderkerk, daar kunnen we ons dan weer wat minder in vinden.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Knappe. Dan gaan we naar de fractie van Echt voor Ridderkerk. Wie mag ik dan het woord geven? De heer Hoogendijk, ga uw gang.

De heer Hoogendijk: Dank u wel voorzitter. Ik heb zo eens aangehoord dat ... Ik kom ontkom niet tot de conclusie dat iedereen krampachtig probeert ons woningtekort op te lossen door nieuwbouwlocaties. Als je kijkt naar de woningvoorraad uit ... Gebouwd in de jaren 50, 60 die toch binnen dat dat afgebakend gebied van 2050 denk ik allemaal tegen de ... Gesloopt gaan worden en nieuwbouw, dan ontkom je er niet aan ... Dan trek ik de conclusie dat daar heel veel in te winnen valt. Want het zijn per slot van rekening allemaal flatjes van driehoog, misschien wel een enkele vierhoog. Maar daar zou dus middenbouw kunnen plaatsvinden van zevenhoog. Dat is een enorme toevoeging aan het woningbouwaanbod. Dat is één. Dan ... Sorry. Dan de hoogbouw, het parkeren. Ik heb de vorige keer ook al aangegeven dat bij hoogbouw zou je de onderste drie, twee of drie lagen kunnen gebruiken voor parkeerruimte en fietsenstalling. Zoiets kan heel mooi omkleed worden met groen, een groene gevel die dan toch lucht doorlaat. Want in feite hoeft je daar geen muur om te zetten, maar een rasterwerk waar klimplanten tegenaan groeien. Dus qua bouwkosten is hem ... Wordt hem dat niet. Dat is redelijk goedkoop. Veel voordeliger als op de straat parkeren of een verdiepte garage. Dus dat wilde ik even meegeven.

De voorzitter: Dank u wel de heer Hoogendijk. De heer Ros, GroenLinks. Ga uw gang.

De heer Ros: Ik heb toch wel een verduidelijkingsvraag. Is EVR nou van mening dat er op herstructureringslocaties, waar u het terecht over heeft, zoals de Koninginneweg, dus hoogbouw tot zeven lagen mogelijk moet zijn?

De voorzitter: De heer Hoogendijk, EVR.

De heer Hoogendijk: Ja, dat bedoel ik ja.

De voorzitter: Dan is dat duidelijk en gaan we door naar de VVD. De heer Ringlever denk ik. Ga uw gang.

De heer Ringlever: Dank u wel voorzitter. De huidige Visie die zo voorligt, daar kunnen wij ons erg in vinden. We zijn blij dat we zo dit proces aanpakken en echt het gesprek kunnen aangaan over hoe we het in de toekomst voor ons zien en hoe we Ridderkerk toekomstbestendig kunnen maken, want de grond is nu eenmaal schaars. En er is een gebalanceerd stuk uitgekomen waar ruimte is voor hoogbouw, middenbouw en laagbouw. Ik wilde alleen nog even meegeven en dat mis ik ook in de enquête, is van neem ook de visie mee

van jongeren en starters. Probeer dat toch op een of andere manier mee te krijgen ... Mee te nemen in de Visie, omdat je daar ziet dat daar de behoefte het grootst is, ook uit de enquête. Blijkbaar ook uit de mensen die wat ouder zijn. En ook omdat, zij hebben ook andere vormen van woningen en dat wil ik denk soms ook innovatief en gewaagd. En dat wilde ik nog even meegeven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel de heer Ringlever. Gaan we naar de Partij van de Arbeid. De heer Rijsdijk, ga uw gang.

De heer Rijsdijk: Ja, dank u voorzitter. Wij vinden het ook een prettig proces om zo meegenomen te worden en onze mening te kunnen geven. Op hoofdlijnen onderschrijven we ook de Visie zoals die er nu ligt. Een aantal collega's hebben het ook aangegeven, we vinden het wel belangrijk om flexibiliteit te betrachten, als op een locatie toch net iets meer mogelijk is maar het stroomt niet helemaal met de Visie, om dat toch dan te realiseren. Ook gelet op de woningnood. Wij zien de meeste ruimte bij de strategische woningbouwlocaties. Dat klinkt misschien als een open deur, maar tegelijkertijd zie je dat die locaties wel het meest vertraagd zijn. Wij denken dat het ook daar belangrijk is om erg afwisselend te bouwen. Omdat je daarmee ook aan de vraag kan voldoen van meer betaalbare woningen. Door daar afwisselend te bouwen kun je duurdere woningen realiseren die ook betaalbare woningen weer mogelijk maken. Daar zien wij veel kansen. Wij zijn ook een voorstander ... Wij denken dat met name ook het centrum zich daarvoor leent, om functies te combineren. Daar bedoel ik mee wonen, groen. Je ziet natuurlijk ook appartementencomplexen waar tuinen op de daken of op de eerste verdieping boven de winkels zijn gerealiseerd. Dat zou meer navolging kunnen krijgen. Je zou dat ook kunnen combineren met winkels of met andere voorzieningen. En ik ben wel blij met de opmerking dat ook bij laagbouw en middenbouw heel erg naar de voorzieningen gekeken wordt, want wij hebben daar wel wat zorgen over in Rijsoord nu de Geerpolder toch redelijk wordt volgebouwd, wil er eigenlijk geen voorzieningen zijn of goed OV. Dat is een ontwikkeling ... Daar kun je ... Daar hebben we wel wat zorgen over, laat ik het zo zeggen. En we vinden het tot slot ook belangrijk om zuinig te zijn op onze groene en open gebieden in de agrarische gronden, daar zien we liever niet al te veel verstening. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel de heer Rijsdijk. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1. Ga uw gang.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u voorzitter. Wij vinden groen ook essentieel. Sluiten een beetje aan bij GroenLinks. Verder wijken we wat af van hun mening. Voor de leef ... Essentieel voor de leef kwaliteit in Ridderkerk. Het dorps karakter mogen we wat ons betreft wel koesteren. Een landmark hoeft niet, die hebben we genoeg, vinden wij. Laagbouw langs de rivier, daar staan al de nodige flats, waardoor de rivier gewoon zichtbaar en leefbaar blijft voor veel meer mensen. Daar staat ... Even kijken hoor. Op een groter gebied kan je hoog en lagere bouw op elkaar afstemmen als je dat het opnieuw ingaat vullen. Neem dat P.C. Hooftpark en Trelleborgterrein, wat nog steeds ingevuld moet worden. Doe geen hoge flat tussen bestaande woningbouw in, zoals het bij 't Ronde Sant nu lijkt te gaan gebeuren. Let bij elke ontwikkeling op ontsluiting, dat je daar niet in vastloopt. Omdat soms is de ontsluiting of zijn ontsluitingswegen simpelweg niet aan te passen, omdat de ruimte er niet voor is. En bij herstructurering, is ook al eerder gezegd, een laagje erop is prima. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Nes-de Man. En als laatste fractie Leefbaar Ridderkerk de heer Swarttouw. Ga uw gang.

De heer Swarttouw: Dank u wel voorzitter. Ik wil niet in herhaling vallen. Er zijn al heel veel goede dingen gezegd in ieder geval, maar het is een interessante opgave in die zin dat we willen eigenlijk veel groen behouden, we willen ook veel woningen. Tegelijkertijd goede ontsluiting, voldoende parkeermogelijkheden, goede aansluiting op het OV. Dus al met al is dat nogal wat, maar het proces wat we tot nu toe gezien hebben

en waar we ook over mee konden denken is wat ons betreft best een heel goede. En de Visie sluit ook wel aan bij standpunten van Leefbaar Ridderkerk. Dus dat betekent eigenlijk ook waar mogelijk een dorps karakter. Grote wens voor starterswoningen en ook voor de ouders van die starters, mijnheer Ros. En doorstroommogelijkheden voor senioren onder andere. De landmarks en hoogbouw hebben we al het een en ander over gezien en wat ons betreft aangevuld waar mogelijk. Dat moet te doen zijn. Daarnaast ook wel de aandacht voor de ontsluiting en bereikbaarheid van voorzieningen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel de heer Swarttouw. Dan zijn we aan het einde gekomen van agendapunt vijf, de Visie op Bouwhoogte. Ik wil mevrouw Batenburg en mevrouw Punter hartelijk bedanken. En ik zou de commissie willen voorstellen, normaal doen we nu al een sanitaire stop, maar ik weet ook dat er op de publieke tribune verschillende inwoners zitten die graag ook zitten te wachten op de Visie op het buitengebied. Ik wil eigenlijk voorstellen om de Visie op het buitengebied eerst te doen en dan een stop te doen. En u bent in de vrijheid om tussendoor even naar het toilet te gaan. Maar als de commissie daarmee eens is dan gaan we graag door.

6. Concept Visie buitengebied

De voorzitter: En dan gaan we door naar agendapunt zes, de Visie op het buitengebied. En vanuit ambtelijke ondersteuning schuiven aan de heren Verhoeven en de heer Gaastra, van harte welkom. Bij dit agendapunt geen presentatie en we gaan gelijk richting de fracties voor het stellen van vragen. Of heeft de wethouder nog behoefte voor een korte inleiding? Dat is het geval. Ga uw gang.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Nou, kort. Ik heb daarnet in mijn inleiding op de inleiding al iets over gezegd, we hebben op dit moment wat opgehaald met agrariërs. Dat willen we graag met u delen. Maar zeker voor die Visie op een grijze gronden zitten er nog echt wel twee hele inhoudelijke stappen achteraan te komen voordat we echt tot een Visie gekomen zijn. Maar goed, zo hebben we ook met de Visie op hoogte al twee keer ... Zo zullen we ook hier nog een keer bij u terugkomen met de vervolgstap. Maar het leek ons goed om in ieder geval in dit stadium even wat met u te delen en te kijken of daar vragen over zijn en of dat er nog wellicht, puntje twee, straks mening over zijn. Dus dat horen we graag.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. Zijn er vragen vanuit de fracties? ChristenUnie, hoeveel? Twee. Het CDA, vijf. Geen andere vragen vanuit de fracties? Dan is als eerst het woord aan de ChristenUnie. En ik denk opnieuw de heer Knappe. Ga uw gang.

De heer Knappe: Dank u wel voorzitter. Even voortbordurend op de schriftelijke vragen die wij gesteld hebben. Eén van de antwoorden wordt duidelijk dat er eigenlijk geen ruimte is of geen ruimte kan ontstaan voor bedrijvigheid in het buitengebied van Ridderkerk voor nieuwe locaties waar bedrijvigheid kan plaatsvinden. Provinciale regels houden dit tegen. Ik ben eigenlijk wel benieuwd, op welke manier en welke locaties denken we nog wel ruimte of denkt het college nog wel ruimte te zien voor bedrijvigheid als daar behoefte aan komt in de toekomst? We hebben gezien dat ook economische ontwikkeling beslag legt op ruimte. Ik kan me zomaar voorstellen dat het ook te maken heeft met bedrijven die erbij moeten komen. Waar hebben we dan nog wel ruimte voor die bedrijvigheid als dat aan de orde is? En de tweede vraag, we hadden een vraag gesteld over de motie als een juist instrument voor keuzes te maken. En waar wij nog een beetje mee worstelen is, we gaan nu een Visie vaststellen, die moet reiken tot 2025. En daarmee willen we vooral grondeigenaren, agrarische ondernemers willen we duidelijkheid geven over welke keuzes dat we denken te gaan maken in de komende jaren. Als we nu een motie zien als een goed instrument om daarop in te grijpen,

wat is dan nog de waarde van zo'n omgevingsvisie? Wat leggen we nu eigenlijk vast? En hoe betrouwbaar is dat eigenlijk voor onze inwoners?

De voorzitter: Dank u wel de heer Knappe. Wethouder, ga uw gang.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Wat vraag één betreft, ruimte voor bedrijven, we hebben de afgelopen 10 jaar ongeveer 96 hectaren beschikbaar gesteld aan bedrijven. Dat is wat ons betreft voorlopig even genoeg. Nieuw-Reijerwaard hebben we natuurlijk als Ridderkerk een hele grote bijdrage geleverd aan economische bedrijvigheid in de hele regio. In die zin is het natuurlijk mooi dat we daar ook 10 procent af mochten wijken, zodat ook bijvoorbeeld Quooker daar nu een plekje heeft gekregen, waardoor er ook daar weer andere ruimte ontstaat. Maar dat is wel even waar het qua bedrijvigheid voor ons op dit moment ... Dus de bestaande bedrijventerreinen en met de uitbreiding van Nieuw-Reijerwaard is dat het wel even voor Ridderkerk. De Visie ... Kijk, we maken nu een doorkijkje tot 2050, zodat we zaken in beeld hebben. Dat betekent niet dat deze Visie tot 2050 ongewijzigd blijft. We hebben het de vorige keer in 2017 gedaan, toen was die tot 2035. Maar we waren zes, zeven jaar verder toen we alweer tot de conclusie kwamen dat het opnieuw moet. En wat je ook onder de omgevingswet ziet, is dat eigenlijk een Visie een continue update is. Dus dit zal in de loop der jaren continu geüpdatet worden naar de op dat moment geldende inzichten. En voor ons is op dit moment geldend dat de raad bij meerderheid heeft uitgesproken dat ze wilden dat Bolnes-Zuid openblijft, dus niet bebouwd. Dat is het uitgangspunt. Maar als uw raad straks bij motie, als we dit vaststellen, vindt dat het anders moet, dan horen we het uiteraard ook graag. Maar wij schatten nu in dat dit nog wel het brede sentiment is wat dit op het moment voor dat gebied leeft. En dus geven we nu ook mee dat dat wat ons betreft ook het uitgangspunt is, maar het staat u vanavond natuurlijk aan alle kanten vrij ... Want u mag hier straks ook weer een mening over geven, als u vindt dat het wat anders zou moeten zijn. En daarbij komt, de wereld ontwikkelt, dingen ontwikkelen, dus ook ... We doen de Visie nu, maar ik ga in herhaling vallen, met de beste kunnen voor nu. Maar dat ... Ik kan u één ding garanderen, die blijft niet ongewijzigd tot 2050.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. De heer Knappe, zijn uw vragen daarmee voldoende beantwoord? U knikt ja. Dan gaan we over naar de CDA-fractie. Mevrouw Van der Heijde-Keijzer, u had vijf vragen. Zijn het er nog steeds vijf?

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Ongeveer.

De voorzitter: Ongeveer. Nou, laten we beginnen met twee. Gaat uw gang.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Dat is goed. Op bladzijde 10 over het agrarisch ondernemen geeft u aan dat de gemeente mogelijkheid ziet om de agrarische grond te transformeren naar recreatiegebieden die dan door de agrariërs beheerd kan worden. Hoe werd hier eigenlijk op gereageerd tijdens de participatieavond? Zagen dat ook zitten of had met hele andere ideeën? Tweede vraag gaat over pagina 12, glastuinbouw en uitbreiding daarvan is blijkbaar niet toegestaan, dat lezen we op pagina 1 van het participatieverslag. Waarom is dat niet toegestaan en ligt deze keuze ook nog bij de raad?

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van der Heijde-Keijzer. Wethouder, mag ik u het woord geven?

Wethouder Van der Duijn Schouten: Sorry, voorzitter. Even wat de laatste betreft. Kijk, waar nu glas is mag glas blijven. Dat is gewoon een recht. En voor de rest zien we wel dat er een glastuinbouw concentratiegebied door de provincie is aangewezen in het stukje naast ... Tussen Nieuw-Reijerwaard en de Lagendijk. En wat u ook ziet, dat vaak afgelopen jaren natuurlijk ook wel best gebruik is gemaakt van de winst die te behalen viel

in het kader van ruimte voor ruimte, om het rommelige glas toch wat weg te krijgen en dat wat meer open te brengen. Dus dat wat betreft de kassen. Ik weet eigenlijk niet hoe er gereageerd is op het idee om agrarische grond naar recreatief dan in beheer. Ik weet niet of een van de collega's daar iets ... Wat ik wel vaak zie, is dat agrariërs ook wel eens naar dingen kijken waar het de grond natuurlijk iets meer oplevert dan als natuurbeheer. En die daar vanuit hun belangen ook dan misschien wat meer naar neigen, wat ook denk ik alleszins begrijpelijk is. Maar hoe daarop gereageerd is ... Mijnheer Verhoeven?

De voorzitter: De heer Verhoeven, ga uw gang.

De heer Verhoeven: We hebben best veel gesprekken gevoerd met onze agrariërs. Dit is ook wel op tafel gelegd, in ieder geval als dat ter sprake kwam. Er is niet per se negatief op gereageerd in die zin van dat het natuurlijk wel uiteindelijk iets moet opleveren. Ik bedoel, je levert iets in en het moet dan wel iets opleveren.

De voorzitter: Dank u wel de heer Verhoeven. Mevrouw Van der Heijde-Keijzer, eventueel een opmerking en uw volgende twee vragen alstublieft.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Dank. Ja, duidelijk. Dat er niet negatief op gereageerd is, dat kan je natuurlijk ook interpreteren in er is ook niet positief op gereageerd. Maar die laat ik dan nu maar even in het midden. Bladzijde 12, de vervolgvraag. U geeft aan dat er een minicamping en horeca passen bij het recreatieve karakter in dat gebied bij het Waalbos in Rijsoord. Zijn hier eigenlijk al aanvragen voor geweest bij het college? En tot slot de laatste vraag. De participanten hebben een aantal vragen gesteld, de opgehaalde informatie onderaan het document en krijgen eigenlijk telkens hetzelfde antwoord terug. Is het college bereid deze gestelde vraag op termijn wel specifiek te beantwoorden richting de participanten? Dank.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van der Heijde-Keijzer. Wethouder.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Het antwoord op uw eerste vraag is nee. Dus veel mooier dan dat kan ik het ook niet maken. En het antwoord op vraag twee is dat we dat juist in bouwsteen twee opgaan pakken.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. Zijn er nog vragen vanuit de commissie? Mevrouw Dirks, GroenLinks. Ga uw gang.

Mevrouw Dirks: Ja, dank u voorzitter. Er kwam toch nog een vraag te boven. Want eigenlijk werd net verteld van, de eerste stap die we nu hebben uitgevoerd met betrekking tot de buitengebieden is in gesprek te gaan met de grondeigenaar. Waarom is gekozen om dat stap één te maken? Want dat lijkt me juist van, nou, vertel maar wat je met je grond wil en we verzorgen het wel. Tenminste, zo komt het over. Waarom is er gekozen om dat als stap één te benaderen?

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Dirks. De wethouder.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Nou, het is niet benaderd van dan komt het er wel. En dat leek ons een logische benadering omdat zijn de eigenaar van de grond zijn. Dus wij kunnen natuurlijk wel allemaal plannen gaan maken, maar ik denk dat het dan ook gewoon goed is om dan eerst met de eigenaar van, welke ideeën, plannen hebben jullie nu? En waar lopen jullie tegenaan? En waar kunnen we jullie eventueel mee helpen of wat verwachten jullie van de gemeente? Om eerst met hen het gesprek te voeren, voordat we met iemand anders gaan praten over het bezit van een ander. Dus dat is de reden dat we eerst maar eens met de eigenaren in gesprek zijn gegaan.

De voorzitter: Mevrouw Dirks, is daarmee uw vraag ... Nee? Ga uw gang.

Mevrouw Dirks: En hoe wordt het ... Hoe gaat het ... Hoe gaan jullie er dan mee om als iemand dan zegt van, ik heb agrarisch stuk grond en eigenlijk ... Ik wil het helemaal volgooien ook met industrieterreinen, want dan wordt de waarde van mijn grond, wordt veel meer waard. Ja, dat lijkt me ook dat dat mogelijke oplossingen zijn of tenminste ideeën die mensen opgooien.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Dat zijn in het ... Nou ja, industrieterreinen niet, maar met woningen, dat zijn wel ideeën die inderdaad ook voorbij zijn gekomen. En we gaan nu in fase twee kijken waar dat passend is. En de eerlijkheid gebiedt wel te zeggen dat we dat natuurlijk, wat we al eerder hebben gezien, toch het merendeel van onze open gebieden wel open en groen willen houden. Maar hoe die groene invulling dan is of de transformatie van akkerbouw naar recreatief groen, misschien een beetje waterberging met wandelpaden. Daar zijn dan wellicht ... Als het één niet kan, kunnen we wel meedenken over hoe dan wel. Is ook vaak de situaties dat mensen richting een bedrijfsbeëindiging lopen en dan is het denk ik goed om te kijken van, waar liggen de wensen, maar waar zien we ook met elkaar dan kansen? En nogmaals, het leek ons goed om dat gesprek eerst met de eigenaren te voeren.

De voorzitter: Dank wethouder. Nog iemand met een vraag vanuit de fracties? Dat is niet het geval. Dan gaan we naar het tweede punt. De fracties krijgen de gelegenheid om opmerkingen of hun meningen te geven. Nogmaals, u mag daarover met elkaar in debat of vragen stellen, maar vanwege de tijd wil ik dat nogmaals niet te hard stimuleren. We beginnen dit weer aan de andere kant en ik wil eerst Leefbaar Ridderkerk het woord geven. Wie mag ik daarvan het woord geven? Mevrouw van Nieuwenhuizen. Leefbaar Ridderkerk hoeft niet het woord. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u voorzitter. Water en bodem sturend bouwen is denk ik ... Vinden wij ook ongelooflijk belangrijk, maar dat geeft ook wel aan dat we heel voorzichtig om moeten gaan met onze nog schaarse, groene agrarische gebieden en dat we die echt moeten beschermen. Net als bij Bolnes-Zuid en bij de boomgaard, preekontwikkelaars kopen agrarische gronden op, dat zie je op meer plekken, maar deze zijn wel natuurlijk dik bekend, die staan ook in de Visie genoemd in de nota. Die kijken niet of nauwelijks naar leef kwaliteit. Dat moeten wij nadrukkelijk doen. Daar ligt onze verantwoordelijkheid. Het feit dat agrarische grond van eigenaar verandert, hoeft voor ons niet te betekenen dat wij daar meegaan in de verandering van de bestemming. En dat wil ik in ieder geval even meegeven.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Nes-de Man. Partij van de Arbeid, heeft u behoefte om wat te zeggen? De heer Rijsdijk, ga uw gang.

De heer Rijsdijk: Ja, dank u voorzitter. Ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Van Nes en ik wilde daar nog aan toevoegen dat we vinden dat we zuinig moeten zijn op ons buitengebied. Dat we ook vinden dat het buitengebied juist bijdraagt aan het dorpse karakter van Ridderkerk, waarover vanavond al natuurlijk veel is gezegd. Dus we zien daar het liefst niet al te veel verstening. Over de boomgaard kunnen we duidelijk zijn, dat zijn we in het verleden ook geweest. We vinden het belangrijk dat dat een open en groen gebied blijft. Dat het er nu verschaald bijligt heeft natuurlijk ook te maken dat er weinig gedaan is om de boomgaard tot leven te wekken. Tot slot wil ik nog opmerken dat we geen voorstanders zijn van buitendijks bouwen, ook gelet op problemen met damwanden en klimaatveranderingen en de uitdagingen waarmee we op dat vlak te maken krijgen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel de heer Rijsdijk. De heer Knappe, ChristenUnie.

De heer Knappe: Ja, dank u wel voorzitter. Ook hier bij dit onderwerp zijn we er blij mee dat er goed werk gemaakt wordt van een grondige Visie. En wat deze Visie op buitengebied betreft, willen we graag de volgende zaken meegeven. Zorg voor een duidelijke en haalbare visie waar we in Ridderkerk voorlopig mee vooruit kunnen, die duidelijkheid geeft aan stakeholders, agrarische ondernemers en andere grondeigenaren voor de lange termijn. Zorg voor een visie waarin het belang van voldoende groene gebieden aan de randen en in de bebouwde kom onmisbaar is. Wat ons betreft is een bestaand groengebied wel iets anders dan agrarische grond en wat ons betreft mag daar ook wel differentiatie in zitten, hoe we daar in de toekomst mee omgaan. We moeten ons daarnaast ook realiseren dat het vasthouden aan het niet bouwen van woningen op nu nog bestaande agrarische grond ervoor verzorgt dat we minder groene, leefbare en klimaat adaptieve straten en wijken kunnen realiseren. En dat we misschien dan toch wel die extra bouwlaag nodig hebben. En dan vragen wij ons als fractie nog steeds ook wel af, waar is de Ridderkerker nu het meeste bij gebaat? Ik laat het maar als vraag staan vanavond. En daarnaast, we kunnen ons daarbij ook zomaar voorstellen dat die groene straat, die groene wijk, een erg vriendelijk en ook een erg dorps karakter gaat opleveren.

De voorzitter: Dank u wel de heer Knappe. Echt voor Ridderkerk. Wie mag ik het woord geven? De heer Hoogendijk, ga uw gang.

De heer Hoogendijk: Dank u wel. Ik denk dat ik ... Dat wij ons aansluiten bij de vorige spreker, dat we niet krampachtig moeten vasthouden aan het niet ... Geen woningen kunnen bouwen op landbouwgebied, grond maar dat dat per geval bekeken zal moeten gaan worden. Daar wil ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel de heer Hoogendijk. De VVD, de heer Ringlever?

De heer Ringlever: Ja, zeker voorzitter. Dank weer voor dat we zo het proces ingaan. Daar zijn wij erg blij mee. En ik ga het woord toekomstbestendig wel heel vaak weer gebruiken, maar dat is altijd belangrijk. Ook blij dat de wethouder zegt inderdaad in 2050 dat we dat ook constant updaten. De wereld verandert, dus dat kan altijd veranderen. En we kunnen natuurlijk als laatste tot trots zijn op ons buitengebied en de groene kragen die wij ... Die Ridderkerk Ridderkerk maakt. Dus dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel de heer Ringlever. GroenLinks-fractie, mevrouw Dirks.

Mevrouw Dirks: Dank voorzitter. We zijn blij om te zien dat onze moties over het groen houden van de gronden langs de A38 zo in beide scenario's is uitgewerkt. Zeker Vogelweide gebied is een goede aanvulling, dus wat ons betreft zeker voor. Houden groene kraag, echt groen en maak die verbindingen naar het centrum zoals in scenario één beschreven staat. En in beide scenario's staat nu ook die boomgaard eigenlijk ingetekend. Het geeft nu wel het beeld dat er sowieso gebouwd gaat worden. Dus ik heb daar nog mijn twijfels over, wij zijn van mening dat dit echt groen en open moet blijven. En we zijn benieuwd naar de uitwerking van dit plan.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Dirks. De CDA-fractie, mevrouw Van der Heijde-Keijzer.

Mevrouw Van der Heijde-Keijzer: Dank voorzitter en ook dank weer dat we zo mee worden genomen in dit proces. Voor het CDA is het belangrijk dat de agrariërs duidelijkheid krijgen dat ze ook in Ridderkerk een toekomstperspectief kunnen hebben en dat de gemeente ook waar mogelijk daarin kan helpen mee te denken aan nieuwe activiteiten die ontplooid kunnen worden, zoals een camping, horeca, recreatie, maar ook zeker

wat net genoemd werd, natuurbeheer. En als CDA begrijpen we ook dat er misschien niet voor elke agrariër een specifieke toekomstbestendige oplossing is, dus daarom zouden we willen dat het college ook in beeld brengt of er agrariërs zijn die eraan denken om hun grond beschikbaar te stellen voor bijvoorbeeld natuur of woningbouw en op welke locatie. En tot slot is het CDA zeker voorstander om de agrarische grond naast VV Rijsoord te laten transformeren naar een sportbestemming. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van der Heijde-Keijzer. De heer Kardol, SGP.

De heer Kardol: Dank voorzitter. Zoals ook al gezegd is, merendeel van de gebieden moeten gewoon open blijven en groen en moeten we groen zien te houden. Het is ook al benoemd, de A38, maar ook dat stuk aan de andere kant van de Geerlaan wat nu nog open is, dat moet open blijven. Zo zijn er een aantal ijkpunten. Ik heb ook al gerefereerd aan een inspreker die concreet natuurlijk verwijst naar een initiatief waarover ik dan ook heb gezegd van, als het dan gaat om middenbouw, dan vinden wij als SGP, dat past niet. Laagbouw overig gebied als het gaat om Oosterdam en Rijsoord, dat is wat dat betreft gewoon een hele heldere grens. En ik ben ook in die zin wel benieuwd naar een stap twee, wat dat oplevert aan een concrete Visie, ook als het gaat om de overige gebieden.

De voorzitter: Dank u wel de heer Kardol. Dan als laatste fractie Partij 18PLUS, de heer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel voorzitter. Schoon drinkwater wordt in de toekomst steeds schaarser. Daarom moeten we natuur en recreatiegebieden in Ridderkerk behouden en indien mogelijk uitbreiden. Zo vormen we een natuurlijke zuivering van het water wat daar terecht komt. Ook gezond voedsel zou wel eens een schaarste kunnen worden. Partij 18PLUS is van mening dat we zuinig moeten zijn op onze agrarische gronden. De gemeente kan daar een rol spelen door bijvoorbeeld agrarische gronden op te kopen en te verpachten aan bijvoorbeeld startende boeren die biologisch zouden willen telen. Partij 18PLUS heeft eerder aangegeven dat een woonprogramma in de boomgaard wat past bij Rijsoord bespreekbaar is. Grootschalige bebouwing achten we daar niet passend. Bebouwing van overige agrarische gronden met woningen of bedrijfspanden willen we voorkomen, met uitzondering van een eventuele bedrijfswoning behorend bij het agrarische bedrijf. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel de heer Westbroek. En dan zijn we aan het einde gekomen van agendapunt zes, de Visie op het buitengebied, concept Visie buitengebied. Ik wil de heer Verhoeven en de Gaastra bedanken. En ik wil de vergadering schorsen voor tien minuten en ik zie jullie allemaal terug tien voor elf. Dank u wel. Ik wil de commissieleden vragen om weer te gaan zitten.

7. Definitieve Nota Reikwijdte en Detailniveau (NRD)

De voorzitter: We gaan naar agendapunt zeven, Definitieve Nota van Reikwijdte en Detailniveau. En daarbij schuiven in ieder geval aan de heer Kazen en mevrouw Kesmer. Van harte welkom om naar voren te komen.

Mevrouw Van Nes-de Man: Voorzitter.

De voorzitter: En mevrouw Van Nes-de Man wil wat zeggen. Even wachten nog, als iedereen zit en dan geef ik u het woord. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1. Ga uw gang.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u voorzitter. Ik ga me er bijna plaatsvervangende schaamte richting de ambtenaren die ook zo lang hebben gezeten. Maar eigenlijk zou ik voor willen stellen om de vergadering nu te

stoppen en op een ander moment voort te zetten. Het is kwart voor elf, het was een enorme bulk aan leesvoer, dus een voorstel om te kijken of die te verdagen is. De rest van de vergadering.

De voorzitter: Het voorstel van Burger op 1 is helder. Zijn er fracties die erop willen reageren? Allereerst graag even de wethouder nog het woord geven. Ga uw gang.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Voorzitter, ik denk dat de agenda inhoudelijke stukken niet in verhouding tot elkaar staan, dus dat we niet net zoveel tijd nodig hebben voor de volgende drie als die we hadden voor de vorige drie. Dus ik denk dat het heel snel kan gaan. Daarbij komt dat, er zijn ook externen hiervoor gekomen en om die weer in te passen en ... Dat is verder niet mijn probleem, maar volgens mij is het voor de griffie om weer een avond te vinden ook wel best uitdagend in alle agenda's. Dus misschien is het alles overzien toch verstandig om even snel door te pakken, de vragen ook wat puntig te doen. Dan zal ik mijn antwoorden ook kort houden. Ja, nee, dat soort dingen. En dan hoop ik dat we snel klaar ...

De voorzitter: Dank u wel wethouder. Mevrouw Van Nes-de Man, blijft uw ordevoorstel staan of wilt u daar nog op reageren?

Mevrouw Van Nes-de Man: Nee, ik geef de wethouder het voordeel van de twijfel, maar doe ik niet elke keer.

De voorzitter: Dan is het voorstel bij deze teruggetrokken. En dan gaan we naar agendapunt zeven nogmaals. En nogmaals welkom aan de heer Kazen en mevrouw Kesmer. En ik wil allereerst overgaan tot het stellen van vragen. Zijn er fracties die vragen willen stellen bij dit onderwerp? Dat is niet het geval. Dan gaat het lekker snel.

8. Beleidsanalyse

De voorzitter: Dan wil ik ... Gaan we door naar agendapunt acht en wil ik de heer Kazen en mevrouw Kesmer van harte bedanken dat u plaats heeft genomen. Dan gaan we naar de beleidsanalyse en dan wil ik mevrouw Hootsmans en mevrouw Bos naar voren vragen. En kijken of die langer blijven zitten. Zeker. En de vraag richting de commissie of er vragen zijn bij dit agendapunt? Dat is ook niet het geval.

9. Trends en ontwikkelingen

De voorzitter: Dan is het geluk dat mevrouw Hootsmans en mevrouw Bos blijven zitten bij agendapunt negen, want daar gaan we nu naartoe, namelijk agendapunt negen trends en ontwikkelingen. En opnieuw de vraag aan de commissie of hierover vragen zijn? Dat is opnieuw niet het geval. Dan wil ik mevrouw Bos en mevrouw Hootsmans bedanken voor een goede bijdrage bij twee agendapunten.

10. Reactie wethouder C. van der Duijn Schouten op wat is besproken

De voorzitter: En wil ik doorgaan naar agendapunt 10, waar misschien de wethouder al langere tijd op gewacht heeft, namelijk hij krijgt de gelegenheid om te reageren op alles wat besproken is bij de afgelopen agendapunten. Wethouder, ga uw gang.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Nou, voorzitter, laat ik nou niet op alles wat er gezegd is gaan reageren want dan ... Ik constateer vanavond dat het op deze manier doen in een behoefte voorziet. En ik heb een aantal fracties ook nog gehoord die zich daar vanavond ook expliciet over uitgesproken, dat waardeer ik ook. Dat geeft ons ook het idee dat we in ieder geval procesmatig op de goede weg zitten. En ik denk dat dat

ambtelijk ook fijn is om te horen. Er is best een hoop inhoudelijk opgehaald vanavond. Dat is allemaal genoteerd en dat nemen we allemaal mee in de verdere ontwikkelingen. Wil niet zeggen dat het allemaal landt, maar we nemen het wel allemaal mee. En tenslotte heb ik gehoord dat met name op de Visie op bouwhoogte het allemaal niet de rigide moet worden, dus ik zal zorgen dat er ergens een discretionaire bevoegdheid voor het college komt om her en der nog eens wat anders te doen. Dus begrijp dat dat ook in een bepaalde behoefte voorziet. En dan, ik weet niet of dat mijn rol is, voorzitter, maar ik wil iedereen wel heel erg hartelijk ook danken voor de inbreng die er vanavond is geweest, de opmerkingen die gemaakt zijn. In het verleden hebben we ook soms avonden gehad dat daar wat terughoudend mee om werd gegaan. Dat heb ik vanavond niet gezien en dat maakt het voor ons ook erg zinvol om het zo te doen en ook erg waardevol om verder tot een goed eindproduct te komen. Dus daarvoor hartelijk dank aan iedereen, ook degenen die er al niet meer zijn. Dus dat wordt wel doorgegeven denk ik.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. De heer Ros, GroenLinks. Ga uw gang.

De heer Ros: Voorzitter, zou de wethouder kunnen ingaan op de relatie tussen de hoogbouw Visie zoals u ... Zoals het college deze eigenlijk nu voorstelt aan de raad of in ieder geval nu voorlegt, waarbij duidelijke beleidskeuzes worden gemaakt en de scenario's één en twee voor heel Ridderkerk waarbij eigenlijk de woningbouwopgave van één scenario, dus drie keer zoveel als gevraagd wordt, onrealistisch zijn bij de hoogbouw Visie die er ligt? Dus dat er eigenlijk al een keuze voorgesorsteerd wordt in die hoogbouw Visie? Zou de wethouder daar wat op kunnen zeggen?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van der Duijn Schouten: Ik denk dat dat twee dingen zijn die niet ... Kijk, de scenario's is echt heel hoog over om straks met het OER alle aspecten in kaart te brengen, dat we de effecten daarvan meenemen. Ik denk dat als we naar de Visie op hoogbouw kijken en we alle mogelijkheden daar zouden benutten die die Visie straks mogelijk maakt, dat we aanzienlijk hoger uitkomen dan de woningbouwopgave die we hebben, omdat die woningbouwopgave ... Of in ieder geval het bod wat wij destijds hebben gedaan, de op dat moment geldende planvoorraad was. En er zaten echt een aantal zaken die ... Ik noem maar iets, een P.C. Hooftpark zat er überhaupt nog helemaal niet in. En zeker niet als er op een P.C. Hooftpark ook nog eens een aantal plekken zeshoog een bepaalde volumes gaan doen. Er is iemand inkomen spreken over een boomgaard, daar heeft een aantal van u zich ook over uitgelaten, al dan niet positief of negatief. Dat zit daar ook niet in. Dus ik denk dat niet met de hoogbouw Visie één van de twee scenario's al een keuze voor is gemaakt. En daarbij komt ... En dat is denk ik vanavond, hebben we ook wel geprobeerd, dat uit die scenario's, die zijn vanuit een uitvalshoek in twee extremen. Die zullen nooit in deze vorm, zoals ze gepresenteerd zijn, ook daadwerkelijk gaan landen. Er zullen uit beiden, zullen bepaalde elementen op een gegeven moment een plekje krijgen. Maar van die onderdelen hebben we dan wel in kaart gebracht wat daar de omgevingseffecten van zullen zijn als we ermee aan de slag gaan.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. De heer Ros, u knikt dat het helder is. Dank u wel. Zijn er nog andere fracties die willen reageren of een vraag willen stellen? Dat is niet het geval.

11. Mededelingen college

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt elf, mededelingen college. Wethouder, zijn er nog mededelingen vanuit het college?

Wethouder Van der Duijn Schouten: Nee.

De voorzitter: Dank u.

12. Rondvraag leden

De voorzitter: Gaan we een agendapunt twaalf, rondvraag leden. Hebben de leden onder elkaar nog vragen? Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1. Ga uw gang.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ik heb eigenlijk geen vraag aan elkaar. Ik had het net even moeten doen, maar ik wil wel de complimenten maken voor de manier waarop wij meegenomen worden in dit proces, want het scherpt ons denkvermogen ook aan op dit onderwerp. Want heel veel mensen van ons zijn er toch een leek in, die doet het op gevoel. Maar dit helpt je scherp nadenken en dat je denk ik beter beslagen ten ijs komt. Dus dank daarvoor.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Nes-de Man. De heer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Zeker. Ik heb een vraag aan de commissie en daar hoeft ik niet per se nu vanavond antwoord op, maar die wil ik wel stellen. Zou u eens met uw fractie willen overleggen of u behoefte heeft om een avond of iets in die richting, of een gespreksnotitie of zo, te delen of te discussiëren of het wenselijk is aan de rivieren oevers te gaan blijven bouwen? En met alle gevolgen van dien, die hoeft ik verder niet uit te leggen.

De voorzitter: Dank de heer Ros. Zijn er nog fracties die daarop willen reageren? Dat is niet het geval.

13. Sluiting

De voorzitter: Dan wil ik bij deze agenda of de vergadering sluiten en wil ik, net zoals wat wethouder aangaf, iedereen bedanken voor hun inbreng. En wens ik u nog een fijne avond verder. Dank u wel.